

FACULTAS HUMÁN GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatályos 2025. szeptember 01-től

Tartalom

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	6
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	6
1.2. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	8
1.2.1. Megújuló pedagógiai módszertani kultúra.....	9
1.2.2. Az oktató-nevelő munka megújulása: a digitalizáció korszerűsítő jelenléte iskolánk pedagógiai gyakorlatában	10
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	12
1.5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	13
1.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	14
1.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	14
1.8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	15
1.9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	15
1.10. Környezeti nevelési program.....	15
1.10.1. Helyzetértékelés, környezeti jellemzők:	16
1.10.2. A környezeti nevelés célkitűzései és kiemelt feladatai:.....	16
1.10.3. A környezeti nevelés rendszere:.....	16
1.10.4. Anyagi és személyi erőforrások:	17
1.10.5. A környezeti nevelési program kapcsolata más iskolai folyamatokkal.....	17
1.11. Egészségnevelési program.....	18
1.11.1. Helyzetértékelés, egészségügyi jellemzők:	18
1.11.2. Az egészségnevelés célkitűzései és kiemelt feladatai:.....	18
1.11.3. Az egészségnevelés rendszere:.....	19
1.11.4. Anyagi és személyi erőforrások:	19
1.11.5. Az egészségnevelési program kapcsolata más iskolai folyamatokkal:.....	19
1.12. Elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok.....	20
1.13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	20
1.14. A szülő, tanuló és iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	20
1.15. Közösségi szolgálat	21
2. AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSI RENDJE	21
2.1. Az intézmény alaptevékenysége	21
2.2. Az iskolai munka rendje	21
2.3. Felvételi eljárás	22
2.3.1. A más intézményből való átvétel feltételei	22
2.4. A magasabb évfolyamba lépés követelményei.....	22
2.4.1. Tanulmányi vizsgák.....	22
2.5. Az alapképzést kiegészítő foglalkozások indításának elvei	23

2.5.1. Tanórán kívüli foglalkozások.....	23
2.6. A tanulók részvétele az intézményi döntéshozatalban.....	24
3. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK	24
4. HELYI TANTERV A GIMNÁZIUM 9-12. ÉVFOLYAMÁRA.....	25
4.1. A tanterv általános jellemzői.....	25
4.1.1. Az egyéni kompetenciák fejlesztése	25
4.2. Helyi tanterv jellemzői	27
4.2.1. A tanórai időkeret helyi szabályozása.....	27
4.2.2. Szaktanár kiválasztásának elve a szabadon választható tanórákhoz.....	28
4.2.3. A csoportbontás elvei és szabályai	28
4.2.4. A mindennapos testedzés.....	29
4.2.5. Érettségi vizsgára felkészítés tárgyaitak választása és módosítása	29
4.2.6. Az érettségi vizsga témakörei	30
4.2.7. Tankönyvek, segédletek kiválasztásának elvei	30
5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI, RENDSZERE.....	30
5.1. Az ellenőrzés területe kétszintű	30
5.2. A tanulók ellenőrzése és értékelése	31
5.2.1. A tanulói teljesítmény értékelése.....	31
5.2.2. A tanuló munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái ..32	32
5.2.3. A magatartás és szorgalom értékelése	35
5.2.4. A tanulók jutalmazása és büntetése.....	37
6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE	39
I. SZÁMÚ MELLÉKLET	41
I.1.1. Gimnázium általános tantervű nappali (heti időkeret).....	41
I.1.2. Gimnázium általános tantervű nappali (éves időkeret)	42
I.2.1. Gimnázium rendészeti/közigazgatási tantervű képzés (heti időkeret).....	43
I.2.2. Gimnáziumi rendészeti/közigazgatási tantervű képzés (éves időkeret).....	44
I.3.1 Gimnázium esti tagozat (heti időkeret)	45
I.3.2 Gimnázium esti tagozat (éves időkeret)	46
I.4.1 Gimnázium levelező tagozat (heti időkeret).....	47
I.4.2 Gimnázium levelező tagozat (éves időkeret).....	48
II. SZÁMÚ MELLÉKLET – KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI TANTÁRGYANKÉNT.....	49

II.1.1. Magyar irodalom	49
II.1.2. Magyar nyelv	52
II.2. Angol nyelv	53
II.3. Második idegen nyelv: (Német, Francia)	54
II.4. Matematika	55
II.5. Történelem	56
II.6. Fizika	58
II.7. Kémia	60
II.8. Biológia	62
II.9. Földrajz	63
II.10. Ének	65
II.11. Rajz és vizuális kultúra	66
II.12. Digitális kultúra	67
II.13. Testnevelés	69
II.14. Belügyi rendészeti ismeretek	71
II.15. Közigazgatási ismeretek	72
II.16. Állampolgári ismeretek	73
 III. SZÁMÚ MELLÉKLET: A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	74
III.1. Helyiségek.....	74
III.2. Bútorzat	74
III.3. Szaktantermek berendezése (a tantermi alapfelszereléseken felüli igények).....	74
III.4. A tornaterem felszerelése:.....	76
III.5. A nevelő-oktató munkát segítő eszközök.....	76
 IV. SZÁMÚ MELLÉKLET – TANTERVEK – AZ ISKOLA HELYI TANTERVE AZ OKTATÁSI HIVATAL ÁLTAL KIADOTT, A 2020-AS NAT-HOZ ILLESZKEDŐ „KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMÁRA” CÍMŰ DOKUMENTUMOT VESZI ALAPUL.....	77
 V. SZÁMÚ MELLÉKLET – OSZTÁLYOZÓ ÉS JAVÍTÓ VIZSGÁK ÉVFOLYAMONKÉNTI TANTÁRGYI TÉMAKÖREI.....	78
V.1. Magyar nyelv és irodalom.....	78
V.2. Angol nyelv	82
V.3.1. Német nyelv	84
V.3.2. Francia nyelv	85

V.4. Matematika	87
V.5. Történelem	89
V.6. Fizika.....	90
V.7. Kémia	91
V.8. Biológia.....	92
V.9. Földrajz	93
V.10. Ének-zene	94
V.11. Vizuális kultúra	95
V.12. Digitális kultúra.....	96
V.13. Testnevelés.....	97
V.14. Belügyi rendészeti ismeretek	98
V.15. Közigazgatási ismeretek.....	99
V.16. Állampolgári ismeretek.....	100
V.17. Művészettörténet	101
V.18. Médiaismeret	102

1. Az iskola nevelési programja

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Facultas Humán Gimnázium hagyományos értékrendet közvetítő, általánosan művelő, klasszikus pedagógiai módszereket alkalmazó intézmény. Hagyományos osztályai mellett felvállalja egy olyan osztály indítását, mely hátrányos helyzetű tehetséges tanulóknak biztosít a gimnáziumi képzés mellett belügyi rendészeti, illetve közigazgatási irányultságú képzést.

Az iskola „különleges küldetése”

A Facultas Humán Gimnázium új, országosan egyedülálló célkitűzése, hogy az Ember és társadalom műveltségterületre összpontosítva a szabadon tervezhető tanórákat, a közösségért felelős magatartást elsajátító, gyakorló, és megalapozott társadalmi ismeretekkel bíró fiatalokat neveljen.

Az iskola célja:

- a) Iskolánk nevelési céljaiban elkötelezett a polgári értékrend közvetítésére, amely értékrend bensővé válásával tanulóink iránytűt kapnak ahhoz, hogy iskolánkból kilépve, képesek legyenek eligazodni a magyar társadalom állandó változásaiban, Európában és a globalizálódó világban. Ennek eszközt programunk a tanulók szociális értékrendjének és érzékenységének, valamint a művészetek iránti fogékonyságnak harmonikus fejlesztésében látja.
- b) A diákok segítése, támogatása abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, tisztességes és emberséges polgárrá válhatnak azért, hogy tehetségüket, felkészültségüket – nemzeti azonosságtudatuk csorbulása nélkül - tudják kamatoztatni az egységesülő Európában.
- c) Törvénytisztelő, egészséges, káros szenvedélytől mentes, boldogságra képes diákság nevelése.

Az iskola feladatai:

- a) Fejleszteni kell a tanulóknak azokat a képességeket, készségeket (kreativitás, kommunikációs készség, igényesség, az erkölcsileg felelős döntési képesség, akaraterő), amelyek a környezethez való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek.
- b) Különleges hangsúlyt kell fektetni az idegen nyelvek tanítására, a szociális ismeretek megszerzésére, a számítástechnikára, illetve a humán tantárgyakra, amelyek biztos ismerete feltétel az Európai Unióba való sikeres integrálódáshoz, illetve amelyek által a hazai bölcsészképzés megfelelő színvonallal rendelkező utánpótlást kaphat.
- c) Az oktatás során magas szintű felkészítő munkát kell végeznünk, hogy a tanulóknak biztosítsuk a továbblépési lehetőséget tanulmányaik folytatására a felsőoktatásban, illetve a szakképzésben, valamint hogy elősegítsük munkába állásukat.
- d) Törekedni arra, hogy az „ép testben ép lélek” elv érvényesüljön a nevelő-oktató munka során.
- e) Intézményünkbe a hozott tanulmányi eredmények alapján vesszük fel a tanulókat. A tanulói összetétel így szociális helyzet, lakóhely, világnézet, etnikai hovatartozás, sőt állampolgárság és anyanyelv szerint is nagyon sokrétű. Ez a sokféleség nagyban segíti az egymást elfogadó, toleráns attitűd kialakítását a tanulóknak. Ugyanakkor komoly feladatokat is ad az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányos helyzetek leküzdésének segítésében. (Ezeket a feladatokat az 1.6, 1.7, 1.8 és 1.9 alfejezetek részletezik)

Nevelési módszereinknek, eszközeinknek, eljárásainknak igazodni kell:

- a) a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- b) értelmi fejlettségéhez,
- c) a mindenkori szituációhoz,
- d) a nemzeti kérdések iránti felelős érdeklődés felkeltése (média figyelés, részvétel közösségi eseményeken, projekt munka).

A nevelés hagyományos módszereit alkalmazzuk a módszerek, eljárások kombinációjában.

Ezek: a motiválás, követelés, elismerés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés és a büntetés.

Különösen fontos a tanulási motívumok és módok fejlesztése mellett a nemzettudatos gondolkodás, és a szociális értékrendek, tolerancia megismertetése a diákokkal. Alapvető feladat a megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése, hogy a tanulók megismerjék és gyakorolják a szociális és toleráns viselkedés alapvető szabályait, megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét.

A polgári értékrendre nevelés, oktatás megvalósítása érdekében a Facultas Humán Gimnázium programjának sajátos elemei a Nemzeti alaptantervben előírtakon túl választható:

- Szociális és jóléti ismeretek (elmélet)
- Emberismeret / pszichológia
- Állampolgári ismeretek
- Erkölcstani ismeretek
- Rendvédelmi ismeretek
- Közigazgatási ismeretek

Egyedi tartalmakkal kiegészülő tantárgyak:

- Az Önálló állampolgári tárgyba beépül a nemzetpolitikai ismeretek köre
- A polgári értékrend fontosságának beemelése az osztályfőnöki órák témakörébe.
- Az önálló művészettörténet tantárgy a 11-12. évfolyamon.

Szakkörök, tanórán kívüli foglalkozások:

- Mozgókép és médiaismeret tantárgy kiegészítése „Újságírás és média” szakkörrel,
- Történelem egyetemi felkészítő szakkörök szervezése,
- Magyar nyelv és irodalom egyetemi felkészítő szakkörök szervezése,
- Pszichológia szakkörök szervezése,
- Képző-, és színművészeti szakkörök szervezése,
- Pályázatíró és álláskereső tréningek tartása a végzős diákoknak.
- Idegen nyelv – idegen kultúra szakkörök szervezése

Eszközeink:

- Az önkéntes munka filozófiájának és gyakorlásának megismerése, konkrét bekapcsolódás az önkéntesek munkájába.
- Szociális területre vonatkozó projekt munka elkészítése a 12. év végén.
- Együttműködés a NEFMI Szociálpolitikáért Felelős Helyettes Államtitkárságával, valamint országos, össznemzeti - határon túli magyarok - és nemzetközi szervezetekre is gondolunk - szociális ellátórendszerének állami és társadalmi szerveivel.

A korábban oktatott szociális és jóléti ismeretek tárgya országosan egyedülállóan nyújt társadalompolitikai alapismereteket, és a szociális szférát fókuszba állítva, gyakorlati ismereteket, valamint a szociális önkéntes tevékenységbe történő bekapcsolódás lehetőségét. A tárgy oktatását fakultációs órakeretben folytatjuk.

Meg kívánjuk erősíteni a humán területet a másik oldaláról is. Tantárgyi moduljainkban a művészetek iránti érdeklődést is támogatjuk. Az alsóbb évfolyamokon tanított ének-zene, rajz és vizuális kultúra tárgyak műveltség tartalma kiteljesedik, oly módon, hogy a 11. és 12. évfolyamon művészettörténetet, a 12. évfolyamon pedig mozgókép és médiaismeret tantárgyat tanítunk, heti egy-egy órában.

2024 szeptemberétől a 9. évfolyamon – felmenő rendszerben kiemelt közszolgálati osztályt indítunk (továbbiakban „C” osztály), amelyben bevezetjük a Belügyi rendészeti, illetve a Közigazgatási ismeretek tantárgyait. A két tárgy egyike az osztályon belül kötelezően választható a tanulók számára. A tanórák mellett 11. évfolyamon számukra előírt a választott iránynak megfelelő, középfokú érettségire felkészítő fakultáció. A 12. évfolyamon indított emelt szintű érettségire felkészítő fakultáció ajánlott.

1.2. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Iskolánk pedagógusai szaktanári és osztályfőnöki feladatokat egyaránt ellátnak.

Szaktanári feladatok:

A pedagógus munkaköréből következően saját szaktárgyainak a tantervben előírt megtanítandó és elsajátítandó tartalmát oktatja.

A tudatos képességfejlesztés érdekében minden pedagógusnak meg kell ismernie saját tantárgyának új módszertani lehetőségeit, a kooperatív technikákat, a projektmódszert. Ennek elérése céljából a pedagógus továbbképzések minden lehetséges fórumát ki kell használnunk. Minden pedagógusnak át kell dolgoznia a tanmenetét, beépítve az új módszereket és eljárásokat, lehetőség és szükség szerint alkalmazni az informatika, az audiovizuális eszközök és az internet nyújtotta lehetőségeket.

Munkája során az ismeretátadáson túl szervezi és irányítja a tanulók tanórai és tanórán kívüli önálló ismeretszerzését.

Gondoskodik a tanulók motiválásáról, ellenőrző, értékelő tevékenységével elősegíti a tanulóknak a megfelelő munkamorál, kötelesség tudat kialakítását.

Tantárgyainak ismeretanyagán túl a tananyagban rejlő speciális lehetőségek kiaknázásával hozzájárul a tanulóifjúság identitásának, nemzettudatának, toleranciájának fejlesztéséhez; segíti a személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzéseink megvalósítását

A tanulókkal szemben alkalmazott egyéni módszereivel hozzájárul az esélyegyenlőség javításához, figyeli, felfedezi és serkenti a kiemelkedő egyéni tehetségek kibontakozását.

Tanórai tevékenységén túl az iskolában ügyeleti beosztás szerint gondoskodik a házirend betartásáról

Osztályfőnökként a felügyeletére bízott tanulócsoporthoz mindennapi iskolai tevékenységének elsődleges irányítója. Szoros kapcsolatot tart osztálya tanulóival, nyomon követi iskolai munkájuk eredményeit, fejlődésüket.

Kollégáival együttműködve segíti az egyes tanulók személyiségfejlődését, az osztály tanórán kívüli tevékenységének irányításával hozzájárul a közösség fejlődéséhez.

Az osztályfőnöki óra sajátos lehetőségeit kihasználva személyes kapcsolatot alakít ki tanulóival, továbbá hozzájárul egészségnevelési és környezetnevelési célkitűzéseink megvalósításához.

Kapcsolatot tart a szülői házzal, a szülőket lehetőség szerint bevonja az iskolai célok megvalósításába

Elvégzi az osztály tevékenységével kapcsolatos adminisztratív feladatokat, vezeti az osztálynaplót, statisztikai adatokat szolgáltat, nyomon követi a tanulói mulasztásokat (eljár azok csökkentése érdekében, s szükség esetén a törvényi előírások alkalmazásával hivatalos eljárást is kezdeményez).

A C osztályok mellett külön koordinátor dolgozik, aki egyezteti és irányítja az osztályfőnöki feladatokat, illetve kapcsolatot tart a tanulókat delegáló gyermekvédelmi szervezetekkel, intézményekkel.

1.2.1. Megújuló pedagógiai módszertani kultúra

Intézményünk az új módszertani kultúra elterjesztését kiemelt feladatának tekinti. Az infokommunikációs technológia, mint eszköz, taneszköz és feltételrendszer mind magasabb arányban van jelen a tanítás-tanulás folyamatában. Tantermeinkben a szabadon használható internet, a bővülő számú interaktív táblák valamint más audiovizuális multimédiás technikai egységeink a diákok számára színesebbé, élvezetesebbé, befogadhatóbbá, a pedagógusok számára pedig sokoldalúbbá teszik a tananyag feldolgozását.

A megszabott és előírt követelmények megvalósulását a pedagógusok a tanulók gyakorlati tevékenysége, csoport- és projektmunkák során tanúsított egyéni és társas munkákhoz való hozzáállása és feladatmegoldása, a tanórákon mutatott attitűdje, írásbeli munkái, szóbeli feleletei és beszámolóai alapján ellenőrzik. A pedagógusok értékelésével párhuzamosan a tanulás folyamatában fontos szerepet tulajdonítunk az önértékelésnek és a csoportos értékelésnek, amelyek a tanulók egészséges ön- és társas reflexióinak kiépülését segítik.

A minél hatékonyabb képességfejlesztés érdekében nagy hangsúlyt fektetünk tanulóink egyéni munkájára és csoportmunkára való motiválására, alkalmazzuk a rendelkezésünkre álló, és diákjaink képességi szintjének megfelelő digitális tananyagot, valamint igyekszünk a tanítási-tanulási folyamatot segítő szoftverek alkalmazását kiterjeszteni.

Arra törekszünk, hogy az infokommunikációs lehetőségek fejlesztésével sokoldalú módszerekkel tudják nyomon követni a tananyagot, sőt, időről időre elektronikus úton, személyesen is együtt készüljenek az adott szaktanárral illetve részt vegyenek a tanítási órán akkor is, ha betegség miatt hiányoznak (skype, zoom).

Hagyományos tanítás

Minden tantárgynak vannak olyan részei, amelyeknél elengedhetetlen a régi, már bevált frontális osztálymunka alkalmazása. 45 percig azonban lehetetlen elvárás volna, hogy a tanuló mindvégig a tábla felé fordulva passzívan hallgassa a pedagógust, ezért kisebb-nagyobb megszakításokkal kell egyéb pedagógiai módszereket is alkalmazni.

Differenciált tanítás

Tanóráinkon előtérbe helyezzük a tanulók egyéni képességeit, egyénre szabott feladatokkal: lehetőséget adva a felzárkózásra és a tehetséggondozásra. A pedagógusoktól ezen órákra való felkészülés több előkészületet igényel, hiszen szinte minden különböző képességű gyereknek a neki megfelelő feladatot kell biztosítani az előre haladáshoz. A differenciálásra kiválóan alkalmasak a különböző csoportmunkák és a kooperatív foglalkozások is.

Csoportmunka és a kooperatív tanítási órák

A gyerekek által leginkább kedvelt munkaforma a csoportmunka, mivel a heterogén csoportokban a gyengébb képességű tanuló társai segítségével tanulhat játékosan. A jobb képességű gyerekek élvezettel segítenek társaiknak, betöltve a „kis tanár” szerepét.

A csoportmunka során megtanulják tanulóink egymást elfogadni, együttműködni, együtt dolgozni. Ez a módszer sikerélményt biztosít minden csoporttagnak, hiszen mindenki jó valamiben, és így kiegészítik egymás munkáját. Ebben a munkaformában a pedagógus szerepköre is megváltozik, partnerként támogatja diákjait.

A témanap, témahét új területe lehetőségeinknek, nincs kialakult állandó program az intézményben. A szakmai ajánlatok alapján éves munkatervünkben jelennek meg ezek a programok.

Egyénre szabott speciális programok

Az egyéni programok alkalmazása az alábbi fő területekre irányul:

- speciális, a tanuló beilleszkedését elősegítő kommunikáció kialakítására tanárok-tanulók között,
- a szülő– tanuló– pedagógus, tehát többszereplős fogadóórák megszervezésére, valamint
- a tanulóval közösen kialakított haladási ütemterv készítésére.

1.2.2. Az oktató-nevelő munka megújulása: a digitalizáció korszerűsítő jelenléte iskolánk pedagógiai gyakorlatában

A digitális kompetencia alapján véve az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatával van szoros összefüggésben, a munkában, a szabadidőben és a különféle multimédiás kommunikációban egyaránt. Ezek a kompetenciák a logikai és kritikai gondolkodással, illetve elvárható szintű információkezelési készségekkel és a fejlett kommunikációs készségekkel állnak kapcsolatban. Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédiális technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.

A fentiek ismeretében a közoktatásban részt vevő gyermekektől digitális kompetencia alatt minimálisan három komponens várható el.

Ismeretek:

- a) minimális jogi és etikai szabályok ismerete (ennek ismerete elsősorban a gyermekekkel foglalkozó felnőttek, elsősorban a szülők, másodsorban a pedagógusok – felelőssége);
- b) információkezelés, szövegszerkesztés alapvető fogalmainak ismerete (ez sem kizárólag technológiai típusú ismeret, fontos például a szöveg szerkezeti egységeinek tudását tartalmazó ismeret, amely nem tud működni az alapvető szépirodalmi olvasottság megléte nélkül).

Készségek:

- a) elektronikus információk, adatok és fogalmak keresése, gyűjtése és feldolgozása (valójában az információ létrehozására, rendszerezésére vonatkozó, illetve a fontos és nem fontos, szubjektív és objektív, a valóságos és a virtuális közötti különbségtétel létrehozására irányuló készséghalmaz);
- b) megfelelő segédeszközök (szoftver és hardver) használata összetett információk létrehozása, bemutatása vagy értelmezése céljából;
- c) internetes oldalakon található szöveges, vizuális vagy audiovizuális tartalom elérése és az azokon belül történő keresés.

Attitűdök:

- a) hajlandóság az infokommunikációs technológiák (nem csak Facebook és Instagram) használására, illetve kritikai és reflektív szemlélet alkalmazása a rendelkezésre álló információk értékelése során;
- b) pozitív viszonyulás az internet és különféle technológiai eszközök használatához és fogékonyság a világháló biztonságos és felelős használata iránt.

Fentiek szellemében iskolánkban egyre nagyobb teret nyernek a digitális tanulási formák.

A Digitális Pedagógiai Módszertani Központ által összegyűjtött és fejlesztett anyagok tanáraink általános szemléletét és szaktárgyi tudását is fejlesztve, konkrét módszereket kínálnak a digitális oktatáshoz. <https://dpmk.hu/2020/04/29/felkesz-online-tartalmak-a-kamrabol-digitalis-tananyagok-es-segedletek-pedagogusoknak/>

A DPMK által fenntartott honlap nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az új oktatási módszertani szemlélet és gyakorlat mindennapi oktató-nevelőmunkánk része legyen.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztést a következő 4 konkrét pedagógiai feladat köré csoportosítjuk nevelői munkánk során:

Az értelem kiművelése terén elvégzendő feladatok:

- megismerési vágy fejlesztése;
- a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása.
- A hagyományos nemzeti közösségi értékek megismerése, és az egyén felelőssége ezen értékek megőrzésében és gyakorlásában.
- A segítő életmódra nevelés területén elvégzendő feladat:
- a pozitív szociális szokások kialakulásának segítése. Az önkéntes munka megismerése, az önkéntes tevékenység végzése, valamint az önállóan végzett projekt munka során szerzett tapasztalat beépülése a személyes felelősség körébe.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés feladata:

- a mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal;
- a tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelő munka során.

Az alkotóképesség, a kreativitás fejlesztése:

- a művészetre nevelés (művészettörténeti, illetve médiaismereti projekt munkák)
- a szabálykövetés képességének fejlesztése;
- az iskolán kívüli fórumok egyre hatékonyabb kihasználása,
- az önálló ismeretszerzés, az önfejlesztési igény képességének erősítése.

A személyiségfejlesztés minden tantárgy tanításának része, minden tanár a saját szakterületén és egyéniségével formálja a diákokat. A tanórán kívüli iskolai tevékenységek szerepe különösen fontos. A szabadidős tevékenységek összehangolása az ezért felelő pedagógus(ok) kiemelt feladata.

Modern korunk nem kedvez a stabil, kiegyensúlyozott személyiség megőrzésének. Ezért is oly fontos a pedagógus számára, hogy minden tanítványát olyan egyéniségként kezelje, aki tudja, hogy személyes individuális céljait mindig egy magasabb rendű erkölcsi értékeket megjelenítő közösség érdekeihez igazodva kell kijelölnie.

Diákjainkat mindenekelőtt egy olyan ritmusú életvezetésre kell megtanítanunk, amely testi-, lelki- és szellemi fejlődésüket szolgálja. Az ébredéstől a napi stresszek kivédésén át az elalvá-
sig terjedjenek ezek az ismeretek.

A családi háttér szerepéről külön tanulmányokat lehetne írni, ám álljon itt csak annyi, hogy a demográfiai felmérések szerint minden harmadik magyarországi család csonka, s ez a tendencia a minden második felé már el is mozdult. Budapest VII. kerületében ez különösképpen jellemző. Ezen ijesztő számok mögé kell néznünk. Még ha a szülők együtt is élnek, akkor is bekerülhetünk a munkanélküliség és az alkoholizmus problémájával az apák és anyák esetében.

Hogy ne kerülhessenek a diákok veszélyeztetett helyzetbe, elengedhetetlen, hogy a régi, jól bevált családlátogatások módszerével éljünk. (A személyes kontaktust mindegy, milyen fogalommal jelöljük.) A gyermek a viselkedésmintáit nem csupán szüleitől szerzi, de a barátaitól is, s tán ebben a korban ez utóbbi a meghatározóbb. Amennyiben iskolán belüli kötésekről, kapcsolatokról van szó, ez látható. A problémás helyzet akkor állhat elő, ha az iskolán kívüli, úgynevezett deviáns csoportokhoz való tartozás esete áll fenn.

Amennyiben e külső, veszélyes hatások érik a tanulót (drog, túlzott alkoholfogyasztás stb.), ennek hatásait bármely nyitott szemmel járó kolléga észlelheti az órák alatti viselkedésen, levertségen, hiperaktivitáson, magatartászavaron stb. A pedagógus felelőssége, hogy megkülönböztesse az egyedi esetet attól, amikor már egy rossz irányba haladó életformával van dolga. További kötelessége, hogy vészhelyzeteket észlelve, az egész nevelőközösség és a szülők bevonásával keresse a tanuló számára optimális segítséget.

Ahhoz, hogy a diákok megfelelő baráti körre leljenek, ahhoz máris egyfajta kialakult értékrendet kellene feltételezni bennük. Sajnos, a veszély abban áll, hogy ez még csak most van kialakulóban. A valódi és az álértékek megkülönböztetése igen nehéz, főleg ebben az átalakuló társadalomban, amikor a fogyasztói érdekek nem igyekeznek különbséget tenni – az eladhatóság és a profit reményében – az értékek között, hiszen nekünk a fontos az lenne inkább, hogy a forinttal nem mérhető dolgok is fontosak maradjanak vagy értékessé lehessenek. Mindehhez az szükséges, hogy szülők és pedagógusok az iskolában ne szolgáltató intézményt lássanak, hanem olyan intézményt, amely a polgári közösségi értékrend mintáinak megismertetésével neveli a gyermekeket.

A C osztályokban az egyénre szabott nevelés, a folyamatos kapcsolattartás a gyermekvédelmi szakellátás intézményeivel, valamint a nevelőmunkában részt vevő pedagógusok kiemelt figyelme nélkülözhetetlen ahhoz, hogy e tanulók esetén a családi háttér hiányát elégséges mértékben kompenzálni tudjuk. Az itt szerzett tapasztalatok és gyakorlatok azonban a hagyományos osztályokban is egyre nagyobb számban jelen lévő, csonka családból származó tanulók esetén is alkalmazható.

Tekintettel arra, hogy a Facultas Humán Gimnázium a hagyományos, klasszikus gimnáziumi felfogást kívánja követni, legfőbb célunk, hogy diákjaink jelentékeny részét felsőfokú tanulmányok folytatására készítsük fel. Amennyiben a diák továbbtanulási szándéka már egyértelmű, könnyebbé válik a tanár munkája is, hiszen már csupán a tanuló érdeklődését kell a megfelelő mederben tartani. Választott hivatása gyakorlásához – akár humán, akár reál területre irányul – a tananyagtartalmakban megtalálhatók azok a fent emlegetett értékek, amelyek nyomán a világban eligazodni, biztos fogódzókat találni már lehetséges a fiatal számára.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés a nevelőközösség és a szülők együttműködésére épülve minden tantárgy, de kiemelten az osztályfőnök foglalkozások feladata, amelyhez az egyes szaktanárok

összehangolt munkájára van szükség. A C osztályokban ez a feladat az iskolai munkán túl a kollégiumi nevelésre is kiterjed. Elengedhetetlen a két intézmény szoros együttműködése.

A Facultas Humán Gimnázium fontosnak tartja, hogy munkájával közvetlen vagy közvetett módon is akár, de az eszményei szerinti közösségfejlesztési tevékenységet folytasson.

A társadalom és nemzetpolitikai ismeretek tárgya oktatása – a közösségfejlesztéssel együtt a nemzetpolitikai gondolkodást is elősegíti, hiszen a közösség, azaz a társadalom minden egyes rétegének teljes körű megismerése teszi csak lehetővé, hogy mind családjukban, mind hivatásukban a nemzet hasznos polgárai lehessenek.

Mivel a fővárosban számos, nem magyar anyanyelvű kultúra képviselői is élnek, valamint egész évben több százezer külföldi állampolgár keresi föl városunkat, meghatározónak tartjuk tanulóink számára a toleráns és a más világszemléletű embertársainkkal szembeni kulturált viselkedés elsajátítását. Azon fáradozunk, hogy identitásunk megőrzése mellett minél sokszínűbb szellemi hatások érhessek tanulóinkat, hogy azok messzi vidékekről is hazahozhassák – Veres Péter szép szavával szólva – mindazt, ami szép, amiért élni érdemes.

A tágabb és szűkebb közösségben meg kell tanulniuk, hogy minél kisebb veszteséggel kerüljenek ki konfliktushelyzeteikből a mai fiatalok, illetve miképp kell viselkedniük ahhoz, hogy hasonlóképpen ne okozzanak fölösleges traumát egy olyan évszázad elején, amiben rengeteg megsebződött ember él. (Ez a fajta problémamegoldó gondolkodást még a kötelező olvasmányok elemzése során is taníthatjuk, de bármely szakos kolléga a tárgyán belül bizonyos szituációs játék során elsajátíthatja.)

Egy társadalom toleranciáját szokás mérni aszerint, miképpen viszonyul beteg, sérült és fogyatékos társaihoz. A segítőkészség mindig több mint a sajnálkozás álhumánuma. De ne csupán segítő szándékunkat mutassuk, mert az megalázó is lehet, ha nem párosul a szeretet gyakorlataival. A közöny és a részvétel között igyekezzünk megtalálni az egyedüli járható utat, a korrektséget.

1.5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési zavarok feloldása közös, tantestületi feladat. Ha olyan mértékű, hogy segítségre van szükségünk, az alapítvány pszichológusát is bevonjuk a munkába, illetve az osztályfőnökök számára biztosítunk külön időkeretet erre a célra.

Abban megegyeztek a legkülönbözőbb iskolák is, hogy az ember társas lény. Még a legmagányosabb tudós- vagy művészalkatok sem vonhatták ki magukat a köröttük lévő közösségek törvényei alól, illetve maguk az embertársaik adhattak csak értelmet a legkülöncebb gondolatoknak is.

Az átlagember számára nyilván nem okoz gondot a beilleszkedés. A problémák akkor kezdődnek, ha (bármilyen okból) deviáns magatartású egyénnel találkozunk a diákközösségben. Az átlagtól eltérő viselkedés nem feltétlenül kóros eset, ám nem zárhatjuk ki, hogy valóban magatartászavaros, sebzett (stigmatizált) személyiséget takar egy-egy feltűnő, szokatlan megnyilvánulás. A pedagógus kénytelen minden tapasztalatát és empátiakészségét latba vetni – ha ilyen szituációba kerül egy-egy tanítványával –, hogy megítélje, mi a teendője. Szükséges-e, milyen mértékben, kikkel beavatkozni (szülőkkel, kollégákkal vagy a diák baráti társaságával, a családsegítő szolgálattal egyetértésben.). Néha különösebb közvetlen ráhatás nélkül is korrigálja az osztályközösség vagy a családi háttér a nem megfelelő, nem adekvát válaszokat a renitens diáktól. Természetesen a jogos bírálatok (feddések) nem maradhatnak el, ám többségében a jutalmazás, a másik fél (a diák) „életének helyeslése” /Németh László/ legyen a meghatározó.

A XX. század elején még úgy látszott, hogy a peremre szorultak közül kerül ki a legtöbb deviáns személyiség, ám Durkheim óta tudatosult a pszichológia szakemberei számára, hogy tulajdonképpen bárki képes az úgynevezett actiongratuité-kre (értellemmel meg nem magyarázható cselekedetekre), melyeket a környezet meg tudott volna előzni több odafigyeléssel és toleranciával, szeretettel.

1.6. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tantervileg előírt tananyag elsajátítása minden tanuló számára kötelező feladat, de korántsem jelent azonos nehézséget. Szép számmal vannak olyan tanulók, akik a követelményeknek jól megfelelnek, sőt a tananyagon túlmenő érdeklődést is mutatnak.

Az a feladatunk, hogy ilyen tanítványainknak az órákon kialakított készségek és jártasságok további fejlesztéséhez minél több alkalmat teremtsünk, képességeikhez mért segítséget nyújtsunk.

A tanulmányi versenyek nagyszerű lehetőségei a megszerzett ismeretek mérésének. A rájuk való felkészülés többszörösen is megtérül, a versenyeredmény hatásfokának növelésén túl egyrészt a tanítási órán kamatozódik a munka, másrészt elindíthat a választott pályán.

A versenylehetőségek: Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyek, Implom József helyesírási verseny, Édes Anyanyelvünk verseny, Arany Dániel matematika verseny, Kalmár László számítástechnikai verseny, Kitaibel Pál biológia, Irinyi János kémia, Lóczy Lajos földrajz, Bródy Imre fizika, Mikola Sándor fizika, Neumann János számítástechnika, Kazinczy szépkiejtési, angol szépkiejtési valamint művészeti versenyek: Helikon, szavalóversenyek, költői, írói pályázatokon való részvétel szorgalmazása.

A tanulói tehetség, képesség kibontakozásának fontos keretei a tanulók érdeklődése alapján önállóan választott szakkörök, illetve a 11-12 évfolyamok számára indított fakultációk. Ezek különösen alkalmasak az órákon szerzett ismeretek bővítésére, és a sikeres továbbtanulás meg alapozására.

A C osztályok indítása, működése, eleve ennek a feladatnak az előtérbe helyezését jelenti. A képzés alapvető célkitűzése a hátrányos helyzetű, ám tehetséges tanulók számára a társadalmi előrelépés lehetőségének biztosítása

1.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység szorosan kapcsolódik az iskolák általános pedagógiai tevékenységéhez. Fokozottan igényli a gyerekek érdekeinek figyelembe vételét, s bármilyen negatív jelenség észlelésekor közbelépést követel a tanulók érdekében. Fokozottan igaz ez a C osztályokra, ahol e cél érdekében külön koordinátort foglalkoztatunk.

Megköveteli a fiatalok jogainak és kötelességeinek a törvényekben – kitüntetően a Gyermek- és Ifjúságvédelmi, valamint a Nemzeti Köznevelési Törvény – foglaltak betartatását, kiemelten és elsődlegesen a tanulók érdekeinek figyelembe vételét.

A tantestület egyik tagja (aki osztott munkakörben látja el feladatát) valamint az intézmény osztályfőnökei figyelemmel kísérik a törvényi előírások betartását és betartatását.

Kiemelt feladatok

Drog- és bűnmegelőzési programok:

- felvilágosító előadások szervezése;

- társsegítő képzés (kortárs) beindítása;
- a helyi Családsegítő Központtal való állandó kapcsolattartás.

Legfőbb elv: folyamatos kontaktus a szülőkkel, pedagógusokkal, kollégiumi nevelőkkel, a szakszolgálatokkal.

Segítik a munkát a kérdőíves felmérések.

1.8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarcral küszködő tanulók esetében rendkívül fontos a megfelelő motiváció, hozzáállás kialakítása.

Ehhez első lépésként meg kell keresni a tanulást gátló tényezőket. Ezt egyéni beszélgetések segítségével, az osztályfőnök és az iskola pszichológus bevonásával végezzük.

Elsajátíttatjuk a gyerekekkel a helyes időbeosztást és különböző célra vezető tanulási módszereket.

Megértetjük velük az önellenőrzés fontosságát.

Tantárgyanként személyre szabott feladatok adásával, folyamatos pozitív megerősítéssel segítjük a tanulókat az eredményes tanuláshoz.

E munka sikeresen csak az osztályközösség és valamennyi pedagógus bevonásával, az egész tantestület támogató hozzáállásával lehetséges.

Mindezekon túlmenően az egyes tanulók lemaradását szaktárgyi korrepetálás biztosításával is korrigálni kell

1.9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az osztályfőnökök és a pedagógiai igazgató-helyettes feladata ezen esetek feltérképezése.

A helyi önkormányzatok rendszeres támogatásaira javasolja a rászoruló diákokat az iskola.

Korrepetálásokat, felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk igény szerint.

A pedagógiai helyettes az ösztöndíjpályázatokat is figyeli, és segíti a rászoruló diákot a pályáztatásban.

Az államilag biztosított ingyenes tankönyvellátás mellett iskolánk könyvtárájának használatával segítjük a hátrányos helyzetű tanulókat a felzárkózásban.

C osztályunk alapvetően e célt szolgálja.

1.10. Környezeti nevelési program

Az iskola a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-II; 2003-2008) célkitűzéseivel összhangban, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény 48. § 3. bekezdése szerint fogalmazta meg környezeti nevelésének alapelveit:

- a környezetvédelem hagyományos alapelveinek képviselése (megelőzés, helyreállítás, felelősség, együttműködés, tájékoztatás és nyilvánosság)
- a környezetvédelem intézményes működésének, nemzetközi kapcsolatrendszerének és hatékonyságának támogatása

- a fenntartható fejlődés (Herman Daly: a folytonos szociális jólét elérése anélkül, hogy az ökológiai eltartó-képességet meghaladó módon növekednénk) elvének következetes képviselője.

Az oktató-nevelő munkában kiemelt szerepet kap az ökológiai egyensúly fenntarthatóságának tudatosítására, a helyi természeti és kulturális értékek megőrzésére vonatkozó felkészítés.

1.10.1. Helyzetértékelés, környezeti jellemzők:

Az iskola városi településszerkezetben, sűrűn beépített környezetben működik, közvetlen közelében zöld terület nem található. A tágabb környezetben elérhető természetes környezet, illetve környezeti neveléshez felhasználható erőforrás a Budai hegység, a Duna-part, a Margit-sziget, a Fővárosi Állat- és Növénykert, valamint Budakeszi Vadaspark.

A környezeti nevelés működő folyamatai:

- táborozás természeti környezetben: az iskolába beiratkozott 9. évfolyamos tanulók számára tanulmányaik megkezdése előtt (golyatábor);
- 3 napos tanévkezdő környezetismereti és közösségi program minden osztály számára, minden tanévben;
- 2-3 napos kirándulás évente, melynek része a környezeti értékek bemutatása;
- környezeti orientációs témák az osztályfőnöki órák keretében;
- kapcsolt környezeti nevelés a szaktárgyak tananyagához kötötten, aktualitásuk szerint;
- az iskola belső tereinek emberközpontú, környezetbarát kialakítása.

1.10.2. A környezeti nevelés célkitűzései és kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;

- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

1.10.3. A környezeti nevelés rendszere:

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata. A tantestület a szaktárgyakhoz kapcsolható témákat a helyi tantervébe beépíti.

A foglalkozásokon alkalmazott módszerek:

- projekt módszer – a környezetvédelmi feladatok gyakorlati elsajátítására
- kooperatív tanulás – az együttműködési készség kialakítására, javítására

- információforrások kezelése – az ismeretek bővítésére, rendszerezésére
- terepgyakorlat – az elméleti ismeretek alkalmazására és egyéb általánosan alkalmazott oktatási-nevelési eljárások.

A foglalkozásokon alkalmazott módszereknek biztosítaniuk kell a tanulók számára:

- az azonosulást a célokkal és alapelvekkel
- az átadott ismeretek megértését és elsajátítását
- az önálló ismeretszerzés gyakorlatát az adott témakörben
- a megszerzett ismeretek alkalmazásának képességét

Témák, módszerek összehangolásának módja, eszközei:

- nevelőtestületi értekezletek
- munkaközösségi megbeszélések
- diákönkormányzat
- faliújság
- belső számítógépes hálózat
- iskolarádió, iskolaújság

1.10.4. Anyagi és személyi erőforrások:

Anyagi erőforrások:

Elsődleges eszközök:

- az iskola közelében fellelhető természetes élőhelyek
- prezentációs létesítmények (pl.: Fővárosi Állat- és Növénykert ld. „helyzetértékelés”),
- valamint a városi környezet pozitív és negatív jelenségei.

Másodlagos eszközök:

- tankönyvek, taneszközök, szakfolyóiratok és kiadványok
- informatikai eszközök és lehetőségek, multimédiás eszközök
- szaktantermek, demonstrációs eszközök ismeretterjesztő és oktatófilmek

Személyi erőforrások:

- az intézmény alkalmazottai, pedagógusai, vezetői
- az iskola diákközössége, tanulói
- valamint külső felkért előadók és támogatók

1.10.5. A környezeti nevelési program kapcsolata más iskolai folyamatokkal

Az iskola a környezeti nevelés feladatait alapfeladataival szoros összhangban, szerkezeti egységben látja el. Ennek érdekében céljait, módszereit és tematikáját egyezteteti

- az iskola általános oktatási-nevelési célkitűzéseivel
- személyiségfejlesztési koncepciójával
- a szaktárgyak tanterveivel
- az egészségnevelési programmal
- és a minőségfejlesztési tevékenységgel.

A környezeti nevelés alapvető követelménye tehát, hogy a többi folyamattal szerves egységet képezzen.

1.11. Egészségnevelési program

Az iskola Az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjával és az Ottawai Charta célkitűzéseivel összhangban, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX törvény 48. § 3. bekezdése szerint fogalmazta meg egészségnevelési alapelveit. A program kidolgozását az alábbi három alapvető érték határozta meg:

- az egészség alapvető emberi jog;
- az egyenlőtlenségek csökkentése és a szolidaritás;
- az egyének, csoportok, intézmények és közösségek részvétele és felelőssége az egészség fejlesztésében.

Az oktató-nevelő munkában az egészségvédő iskolát olyan gondoskodó közösséggé kell fejleszteni, amely biztosítani kívánja mind a tanulók, mind az iskola alkalmazottai számára a testi-lelki jólétet.

1.11.1. Helyzetértékelés, egészségügyi jellemzők:

Az iskola egészségügyi környezetét alapvetően meghatározzák az urbanizációs ártalmak, befolyásolja a mozgásszegény környezet és az egészségtelen táplálkozás. Alkohol, drog jelenléte a tanulók körében közvetlen módon nem tapasztalható, de a tantestület számol ennek lehetőségével és készül az ellenük való fellépésre. Mind a tanulók, mind az intézmény dolgozói jelentős terhelésnek vannak kitéve: reális veszély a stressz, a mentálhigiénés egyensúly kedvezőtlen változása. Ezek elkerülése, enyhítése érdekében az iskolának tudatos erőfeszítéseket kell tennie.

Az egészségnevelés működő folyamatai:

- kirándulások, sportnap, egészségnap szervezése
- heti 5 testnevelés óra
- sportkörök működtetése
- egészséges életvitelre nevelés az osztályfőnöki órák keretében
- az egészség, mint érték megjelenése a szaktárgyi órákon
- iskolaorvos, iskolapszichológus tevékenysége
- rendszeres fogászati szűrővizsgálat

1.11.2. Az egészségnevelés célkitűzései és kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód kialakítását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
- a táplálkozás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- a szexuális fejlődés területén.

1.11.3. Az egészségnevelés rendszere:

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata. A tantestület a szaktárgyakhoz kapcsolható témákat a helyi tantervébe beépíti.

A foglalkozásokon alkalmazott módszerek:

- direkt módszerek – a sport, mozgás, kirándulás népszerűsítésére
- projekt módszer – az egészséges életmód elemeinek megismerésére
- információforrások kezelése – az ismeretek bővítésére, rendszerezésére
- kooperatív tanulás – az együttműködési készség kialakítására, javítására

A foglalkozásokon alkalmazott módszereknek biztosítaniuk kell a tanulók számára

- az azonosulást a célokkal és alapelvekkel
- az átadott ismeretek megértését és elsajátítását
- az önálló ismeretszerzés gyakorlatát az adott témakörben
- a megszerzett ismeretek alkalmazásának képességét

Témák, módszerek összehangolásának módja, eszközei:

- nevelőtestületi értekezletek
- munkaközösségi megbeszélések
- diákönkormányzat
- faliújság
- belső számítógépes hálózat

1.11.4. Anyagi és személyi erőforrások:

Anyagi erőforrások:

- az iskola tornaterme
- szervezett programok helyszínei
- az iskola oktatási-technikai háttere
- prezentációs eszközök és multimédiás berendezések
- tankönyvek, taneszközök, szakfolyóiratok és kiadványok
- informatikai eszközök és lehetőségek
- ismeretterjesztő és oktatófilmek
- szaktantermek, demonstrációs eszközök
- iskolaorvosi rendelő

Személyi erőforrások:

- az intézmény alkalmazottai, pedagógusai, vezetői
- az iskola diákközössége, tanulói
- valamint külső felkért előadók és támogatók

1.11.5. Az egészségnevelési program kapcsolata más iskolai folyamatokkal:

Az iskola az egészségnevelés feladatait alapfeladataival szoros összhangban, szerkezeti egységben látja el. Ennek érdekében céljait, módszereit és tematikáját egyezteteti

- az iskola általános oktatási-nevelési célkitűzéseivel
- személyiségfejlesztési koncepciójával
- a szaktárgyak tanterveivel
- a környezeti nevelési programmal
- és a minőségfejlesztési tevékenységgel.

1.12. Elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok

Az elsősegély-nyújtás alapjait meghívott, egészségügyi szakképesítéssel rendelkező előadók segítségével oktatjuk tanulóinknak. Ennek keretében el kell sajátítaniuk a baleseti helyszín biztosítása érdekében szükséges teendőket, a betegvizsgálat alapjait, az újraélesztés abc-jét, a vérzéscsillapítás módját és a sebellátással, kötözésekkel kapcsolatos ismereteket. Erre a célra a 9.-10. évfolyamon minimum 5 osztályfőnöki órát használunk fel.

A tanórákon túl alkalmi programok keretében intézménylátogatással gyakorlati bemutatókkal is megerősítjük, rögzítjük az így átadott ismereteket.

1.13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Tanulóink fizikai és egészségügyi állapotának mérésében és nyilvántartásában együttműködünk az iskolai egészségügyi ellátás alkalmazottaival (iskolaorvos, védőnő). Az együttműködés keretében figyelemmel kísérjük az egészségügyi szakellátás által elvégzett adatfelvételek eredményeit - életkor szerinti állapotmérések (testmagasság, testtömeg mérés) és az abból számított BMI-index, valamint percentil érték alakulását. Az eredmények értékelése, s az esetleg szükséges teendők ügyében folyamatosan konzultálunk az iskolai egészségügyi szolgálattal.

A tanulók fizikai állapotának felmérését a Hungarofit teszt próbái szerint végezzük egy őszi és egy tavaszi mérés keretében.

A teszt alapján felmérjük a tanulók:

- aerob állóképességét (Cooper teszt: 12 perc futás, hány métert tesz meg)
- a lábizom erősségét (helyből távolugrás, hány méter)
- a törzsizomzat erejét (a feladatokat folyamatosan, pihenés nélkül végzik, 30 másodperc alatt):
 - fekvőtámaszban karhajlítás – nyújtás (felkar vízszintes legyen karhajlításkor - db.)
 - Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel (db)
 - Hasonfekvésből törzsemelés, leengedés (db)

A felmérés eredményét egy füzetben dokumentáljuk, a mérési eredmények összevetéséből következtetni tudunk az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésére.

1.14. A szülő, tanuló és iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség aktív együttműködése. Alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség. Feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, valamint az őszinteség.

Cél:

Az eddigi bevált gyakorlat kiszélesítésével a szülők folyamatos tájékoztatása, neveléssel kapcsolatos ismereteinek bővítése, a tanulók jogérvényesítéssel kapcsolatos ismereteinek erősítése, bensőségesebb és partnercentrikusabb intézményi arculat kialakítása.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez a következőket várjuk el:

- együttműködő magatartást;
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését;
- érdeklődő, segítő hozzáállást;

- szponzori segítségnyújtást;
- személyes részvételt, folyamatos kapcsolattartást.

Iskolánk pedagógusai a következő segítségnyújtási formákat kínálják:

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról;
- változatos tanórán kívüli foglalkozások;
- előre tervezett szülői értekezletek;
- rendkívüli szülői értekezletek (ha szükséges!);
- fogadóórák (havonta);
- előadások szervezése – egészségügyi szakember (orvos, védőnő) meghívásával;
- családlátogatás;
- pályaválasztási tanácsadás.

A diákságtól elvárjuk:

- a választott képzési irány pedagógiai programbeli elfogadását,
- a problémák, javaslatok továbbítását,
- egymás segítségét,
- egymás értékeinek elismerését,
- kulturált magatartást.

1.15. Közösségi szolgálat

A tanulóknak vonatkozó jogszabály alapján összesen 50 óra közösségi szolgálatot kell teljesíteniük ahhoz, hogy érettségi vizsgát tehessenek. Az intézmény segítséget nyújt a szolgálat teljesítéséhez. A közösségi szolgálat teljesítését igazoló napló őrzése és vezetése a tanulók feladata. Az érettségi vizsgát megelőzően az osztályfőnök gyűjti össze és ellenőrzi a naplókat.

2. Az intézmény működési rendje

2.1. Az intézmény alaptevékenysége

- A gimnázium nappali tagozatán középfokú általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő oktatás és nevelés folyik.
- A nappali tagozaton 2024 től önálló osztályban rendészeti és közigazgatási ismeretek képzést indítunk
- A nyelvi képzésben a középfokú C típusú nyelvvizsgára felkészítés a cél.
- A C osztályokban – amennyiben ennek személyi feltételeit sikerül megteremteni – a heti angol nyelvórák keretében 11-12 évfolyamon heti egy órában szakmai idegen nyelv is oktatható
- Érettségire felkészítő, általános műveltséget megalapozó iskolarendszerű felnőttoktatást szervezünk esti és levelező munkarendben, a 8. osztályt végzett tanulók részére a 9., illetve szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezők részére a 10. évfolyamtól.

2.2. Az iskolai munka rendje

Az iskola nappali-, esti-, és levelező tagozatának munkarendjét az SZMSZ, a Házi rend és a mindenkor tanév rendje alapján az iskola éves munkarendje határozza meg, amelyet a nevelőtestület fogad el. Az esti és levelező tagozaton tanulók is tanulói jogviszonnyal rendelkeznek.

A hiányzásuk, értékelésük, vizsgáztatásuk a nappali tagozaton érvényes szabályok alapján történik.

2.3. Felvételi eljárás

Gimnáziumunk általánosan képző intézmény, így a felvételhez alkalmassági feltételeket nem szabunk.

A felvételi eljárás során a középfokú oktatási intézmények általános szabályait követjük. A központi írásbeli felvételi megírását nem írjuk elő. Felvételi elbeszélgetést tartunk a jelentkezőknek, melyen a szülők is részt vehetnek. Az elbeszélgetés célja a jelentkezővel való kölcsönös ismerkedés, így ott értékelés nem születik.

Az intézménybe való felvétel elbírálásakor az általános iskolából hozott érdemjegyeket – kiemelten a magyar nyelv és irodalom, a történelem, valamint az idegen nyelv osztályzatokat vesszük figyelembe, továbbá a tanuló magatartását és szorgalmát.

A C osztályba speciálisan a gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek javaslata alapján veszünk fel tanulókat. Ennek kereteit és kritériumait a Belügyminisztériummal egyeztetve határozzuk meg.

2.3.1. A más intézményből való átvétel feltételei

A magasabb évfolyamokon való átvétel feltétele az: elfogadható tanulmányi eredmény és jó magatartás. Más tanterv szerint működő intézményből átvételre akkor különbözeti vizsga letételével van lehetőség. (Vizsgát kell tennie a nálunk előírt, de általa korábban nem tanult tárgyakból.)

2.4. A magasabb évfolyamba lépés követelményei

Az egyes tantárgyi tantervek tartalmazzák. Az elégséges szinten való megfelelés a minimumkövetelmény. A tanulmányi követelmények teljesülését a szaktanár dönti el osztályzatával.

Ha a tanuló három vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott év végén, az évfolyamot megismételheti. Csak különleges esetben (a tantestület döntése alapján) bocsátható javítóvizsgára.

Az évfolyamon belül (és külső iskolából is) egy másik osztályba való átlépés feltétele, hogy eredményes különbözeti vizsgát tegyen a tanuló az emelt szintű tárgyból.

Az intézményből való kilépés tanköteles esetében csak szülői írásos kérésre, a befogadó iskola nyilatkozatával lehetséges.

2.4.1. Tanulmányi vizsgák

Tanulóink értékelését a nappali munkarend szerint szorgalmi időszakban nyújtott teljesítményük alapján végezzük, írásbeli és szóbeli számonkérés, projekt munkák értékelése és a tanórai megnyilvánulásai alapján. Így évközi, vagy tanév végi vizsgákat nem szervezünk.

Munkarendtől függetlenül speciális esetekben (egyéni tanrend, mulasztás, átvétel) a tanuló osztályozó-, és különbözeti vizsgán is számot adhat tudásáról.

Átvétel esetén az adott tárgy szaktanárával egyeztetett határidőig (lehetőleg még az átvétel félévében) kell a különbözeti vizsgát letenni.

A választott második idegen nyelv megváltoztatását a Házirend tartalmazza.

Az osztályozó vizsga részletes szabályait a Házirend tartalmazza!

Az osztályozó és különbözeti vizsgák témaköreit tantárgyanként és évfolyamonként az V. számú melléklet tartalmazza.

Amennyiben a tanuló rajta kívül álló okból az előírt osztályozó vizsgán nem tud részt venni, s ezt legkésőbb a vizsga előtti napon jelzi (előre nem látható ok esetén utólag hitelt érdemlően igazolja) kérheti az osztályozó vizsga halasztását, legkésőbb a tanév végi (augusztusi) javító vizsgák idejére.

2.5. Az alapképzést kiegészítő foglalkozások indításának elvei

A beiratkozáskor a diákok második idegen nyelvként német vagy francia nyelvet választanak.

A nyelvi képzés mellé zárkózik fel a humán szemlélet. Ez a gimnáziumunk profilja szempontjából nélkülözhetetlen, a bölcsészettudományi területen való továbbtanulás elősegítését szolgáló alapozás. A 11. és 12. évben természetesen a közismereti tárgyak elmélyítésével emelt szintű érettségire is lehetőséget szeretnénk biztosítani. Az alapképzést kiegészítő, nem kötelező foglalkozásokra a jelentkezés a jogszabályban meghatározottak szerint történik.

Intézményünk heti 29 órás időkeretben fakultációkat működtet.

A fakultációs órák adminisztrációja Kréta naplózással történik. A fakultációról szóló tájékoztató és jelentkezési lap az iskolai házirend mellékletét képezik.

A fakultációs tanórai foglalkozásokon a részvétel az érdeklődési szerint, egyéni jelentkezés alapján történik.

A fakultációk (évfolyam szerint) az intézmény valamennyi 11-12. évfolyamos tanulója számára nyitottak.

A C osztályban a választott szakirányuknak megfelelő középfokú érettségi vizsgára felkészítő fakultációt az iskolába való beiratkozással választják.

Fakultációs és idegen nyelv választása kapcsán általános szabályként 10 fő alatt nem indítunk csoportot.

2.5.1. Tanórán kívüli foglalkozások

Az iskolai munka szerves részei a tanórán kívüli foglalkozások. A törvény értelmében meg kell különböztetni kötött és szabadon választható tanórán kívüli foglalkozásokat.

- Iskolai sportkörök: foci; torna; jóga, önvédelem
- A C osztályok a heti 5 óra testnevelés terhére heti egy órában önvédelmet tanulnak. Ez a foglalkozás tanórán kívül, kollégiumi keretben is megtartható.
- Szakkörök: újságírás és média” szakkör, történelem szakkör, magyar nyelv és irodalom egyetemi felkészítő szakkörök, pszichológia szakkör, jogi szakkör, pályázati és állás-kereső tréningek tartása a végzős diákoknak, képzőművészeti szakkör
- Versenyek: tanulmányi (helyi, megyei, országos), kulturális (színjátszó, szavaló, Kazinczy „Szép kiejtési”, Helikon, éneklő ifjúság).
- Házi bajnokságok: különböző sportágak keretében (foci, kosárlabda, stb.).
- Diáknapok: Facultas-nap, fordított nap, Facultas-vetélkedő.
- Múzeumlátogatások – tantárgyhoz kötötten.
- Ökoturisztikai kirándulások – tananyaghoz kötötten.
- Érdeklődési körhöz kötött tanulmányi kirándulások; kapcsolattartás a szociális tevékenységet folytató közösségekkel, szervezetekkel, intézetekkel.

2.6. A tanulók részvétele az intézményi döntéshozatalban

A diákönkormányzat tagja iskolánk minden tanulója. Tevékenységét - a képviseleti elv folytán- az osztályokban megválasztott küldöttekből álló vezetőség irányítja, munkáját az igazgató által megbízott pedagógus segíti. Az intézmény működését érintő kérdésekben a diákönkormányzatnak javaslattevési, véleményezési és egyetértési joga van.

Az iskola tanulóközösségének a diákközség a legmagasabb tájékoztató fóruma. A diákközség nyilvános, azon bármelyik tanuló részt vehet és megteheti közérdekű észrevételeit vagy javaslatát. A diákközség az igazgató által, illetve a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze. Tanévenként legalább egy alkalommal kell diákközséget tartani, amelyen az iskola tanulói, vagy – a diákönkormányzat döntése alapján a diákok küldöttei vesznek részt. A diákközség napirendjét a község rendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákközségen az iskola igazgatója és a diákönkormányzat vezetője beszámol az előző diákközség óta eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről. A községen a tanulók kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat és az iskola vezetéséhez, kérhetik gondjaik, problémáik megoldását. A diákok írásos kérdéseire az igazgatónak 30 napon belül választ kell adnia. Rendkívüli diákközség is összehívható, ha ezt a diákönkormányzat vezetője vagy az iskola igazgatója kezdeményezi, ilyenkor nem kell a napirendet előre közölni.

A tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekképviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre, melynek tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat akkor járhat el az intézmény egészét érintő ügyekben, ha megválasztásában a tanulók több mint 50 %-ának képviselete biztosítva van. A diákönkormányzat szervezeti és működési rendje a tanulóközösség által elfogadott, és a nevelőtestület által jóváhagyott, az SZMSZ alapján készül.

Az osztályközösségek a diákönkormányzat legkisebb egységei. Minden osztályközösség megválaszthatja az osztály diákbizottságát és az osztály titkárát, valamint küldöttet delegál az intézmény diákönkormányzatának vezetőségébe. A tanulóközösségek így módon önmaguk diákképviseletéről döntenek. Az intézmény teljes tanulóközösségének érdekképviseletét a választott iskolai diákbizottság látja el, melynek tagjai alkotják a diákönkormányzat vezetőségét. Az intézmény tanévenként megadott időben és helyen biztosítja a diákönkormányzat zavartalan működési feltételeit.

3. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

Az intézményünkben jelenleg megtalálható, a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét külön a „Nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke” című mellékletünk tartalmazza (III. számú melléklet). A mellékletben olyan eszközöket is felsoroltunk, amelyek a korszerű nevelő-oktató munkához elengedhetetlenek, azonban ma még nem állnak az iskola rendelkezésére.

Az eszközigeny kielégítésének alapelvei:

- a rendelkezésre álló források szerint az ütemterv figyelembe vétele;
- a források biztosításához pályázati lehetőségek figyelembe vétele;
- az ütemterv éves felülvizsgálata,
- az ütemterv módosítása kedvező megvalósítási feltételek esetén.

4. Helyi tanterv a gimnázium 9-12. évfolyamára

4.1. A tanterv általános jellemzői

A Facultas Humán Gimnázium oktató-nevelő munkáját a Kerettanterv alapján végzi. A 2011-óta alkalmazott pedagógiai programunk sok tekintetben már a most bevezetett elvek szerint működött, tantárgyi struktúránk lényegi elemeit tekintve megegyezett az új köznevelési törvény célkitűzéseivel. Így a tantervben meghatározott kötelező és szabadon szervezhető időkeret felhasználásával olyan új óratervet vezetünk be, amely részben megfelel korábbi programunknak, a szabadon szervezhető időkeretben, valamint a fakultációkon továbbra is meg tudjuk teremteni eredeti célkitűzéseink feltételeit. A választott, és a helyi sajátosságokkal kiegészített iskolai tantervünket a IV. számú, elektronikus formában rögzített mellékletünk tartalmazza. Bevezetése 2020-tól felmenő rendszerben történik.

2024-től új elemként felmenő rendszerben bevezetjük egy osztályban a belügyi rendészeti, illetve közigazgatási ismeretek képzést. Ennek időkeretét a szabadon szervezhető tanórákból biztosítjuk

Az érvényes kerettantervek tartalmát a szabadon felhasználható 10%-nyi időkeretben a tanulók önálló ismeretszerzésének fejlesztése érdekében projektmunkákkal, tanulói referátumok előkészítésével, meghallgatásával és értékelésével töltjük ki.

Esti és levelező munkarend szerinti képzésünk a korábban bevezetett polgári modell alkalmazása révén az új tantervi óraszámokkal továbbra is alkalmazható. A tantárgyi struktúra a két felnőttképzési forma esetén így csak kis mértékben változik.

Az új tantervek bevezetésével párhuzamosan az iskola számára biztosított szabadon felhasználható időkeretet nem új ismeret és tudáselemek beillesztésére, hanem a tanulók egyéni kompetenciáinak tudatos fejlesztésére kívánjuk fordítani.

4.1.1. Az egyéni kompetenciák fejlesztése

A fejlesztés alapvető feladata a tanulás tanulásának elsajátíttatása. Az alkalmazásképes tudás elérése minden szakterületen más és más módszer alkalmazását követeli meg. A tanulásmódszertan tantárgyként való bevezetése a nyelvi előkészítő évfolyamokon jelentős eredményeket ért el. Törekvésünk az, hogy minden tantárgy keretében időt és lehetőséget biztosítsunk ezen technikák elsajátításhoz (tanmenetbe beépített órák).

A fejlesztés főbb területei:

- Értő olvasás.
- Szövegalkotás gyakorlati műfajokban
- Matematikai kompetenciák
- Nyelvi kompetenciák
- Szociális, életviteli, életpálya-építési és környezeti kompetenciák
- Információs és kommunikációs technikák

Értő olvasás

- Az utóbbi tíz évben tapasztalható jelenség, hogy a tanulók jelentős része a mechanikus olvasást képes elsajátítani, azonban - különösen hangos olvasáskor esetén - megértési problémákkal küszködik. A magyar nyelv és irodalom tanításában már bevett gyakorlat a szövegértési feladatlapok alkalmazása és a hangos olvasás utáni kérdésekre válaszoló szövegfeldolgozás.

- Ezt a gyakorlatot ki kell terjeszteni minden tantárgyra. A kétszintű írásbeli érettségi vizsgák alaptapasztalata, hogy a feladatok megoldásában elkövetett hibák nagy százaléka (természettudományos tárgyak esetében is) a hibás értelmezésből fakad. Meg kell tanítanunk a gyerekeket arra, hogy pontosan értsék a feladatot. E munkának célszerű eszközei pl. az esetmegbeszélés, a negáció, esetleg drámapedagógiai módszerek alkalmazása.

Szövegalkotás

- A korábbi pedagógiai gyakorlatban a magyar nyelv és irodalom tantárgy kizárólagos kompetenciája volt a szövegformálás követelménye. A mindennapi élet és a kétszintű érettségi vizsga bevezetése (ti. minden tantárgy esetében írásban is be kell számolniuk tudásukról) elengedhetetlenné teszi a szövegalkotást minden tantárgyi beszámolóban.
- A „hagyományos” szövegművek (esszé, elbeszélés, leírás, jellemzés, összehasonlító elemzés stb.) alkotása mellett meg kell tanítanunk a gyakorlati szövegművek (önéletrajz, kérvény, hivatalos levél stb.) szerkesztésének alkalmazását is. Külön hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az eltérő szövegfajták különböző stílust követelnek meg. Törekednünk kell a „standardizálás” elkerülésére, a sztereotípiáktól mentes, eredeti megfogalmazások bevezetésére.
- Mindennapi kommunikáció: valós élethelyzetekben gyakori szövegtípusok (párbeszéd, interjú stb. szabályainak begyakoroltatása szituációs játékok segítségével. A disputa-módszer alkalmazása témafeldolgozáskor javítja a gyermekek vitakultúráját, az érvek és cáfolatok helyes alkalmazását.

Matematikai kompetenciák

- A számológépek, számítógépek elterjedésével mind kevésbé van szükség a mechanikus számolási készségekre. A matematika oktatás legfontosabb feladata a logikus gondolkodás, a rendszerező képesség fejlesztése.
- A logikai kapcsolatok felismerése, a kombinációs készség javítása, térlátás bővítése stb. csoportos foglalkoztatás illetve egyéni feladat szabás és ellenőrzés megvalósításával lehetséges. Törekedni kell arra, hogy a tanterv keretein belül egyéni haladási ütem alkalmazásával a lemaradókat is fel tudják zárkóztatni a szaktanár.

Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése

- A viszonylag magas óraszám és a csoportbontás kedvező lehetőséget biztosít a pedagógus számára differenciált oktatás alkalmazására. Legfontosabb követelmény a mindennapi kommunikáció gyakoroltatása. Ezt szituációs játékokkal, párbeszédalkotásával lehet leghatékonyabban bevezetni.
- A szövegértés idegen nyelvek esetében is a tudás megszerzésének kulcsa, ezért vizsgálnunk kell a perszeptió képességét, s ennek fényében lehet az egyéni fejlesztést megvalósítani. A szövegértési problémák ugyanis sok esetben a beszédészlelési hiányosságokra vezethetők vissza.
- Nyelvtanulás esetén elengedhetetlen a „mechanikus” tanulás megőrzése és megkövetelése: beszélni ugyanis csak a szavak tudásának birtokában lehet. A szótanulás különböző technikáinak átadásával segíthetjük ebben a tanulókat.
- A C osztályokban a 11-12 évfolyamon az időkeret egy részét szakmai idegen nyelv oktatására használjuk fel.

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

- Ez a terület leginkább az osztályfőnöki órákon fejleszthető, de minden szaktárgyi tematikába beilleszthető valamilyen módon. Szerepjátékok, empátia-tesztek, disputák révén

növelhetjük tanulóink szociális érzékenységét. Kiállítások, sérült gyermekekkel való találkozások elősegítik a tolerancia, a másság elfogadásának erősödését. Minden lehetőséget meg kell ragadni a cselekvő alkalmazkodás bevézésére.

- Az életvitel alakítása rendkívül felelősségteljes és nehéz feladat. Diákjaink számos külső hatásnak vannak kitéve, melyek befolyása, olykor deformációja a kortárs közösségek, a család példája sokszor szinte megoldhatatlan feladat elé állítja a pedagógust. A legfontosabb nevelő eszköz ez esetben a személyes példamutatás. Amennyiben a gyermek az iskola tanárainak következetesen etikus, egészséges életmódját, szociális érzékenységét nap mint nap tapasztalja, könnyebben terelhető az testi-lelki egészség irányába.
- Meghatározó tényező a környezet alakításban az intézmény rendje. Minden eszközzel arra kell törekednünk, hogy belső készletessé váljon a tiszta, rendezett környezet megőrzése. Következetes nevelő munkával és személyes példamutatással kell elérnünk, hogy a gyermekek számára magától értetődő legyen környezetének rendben tartása, a pontos munkakezdés, az egészséges és etikus életvitel kialakítása.
- Mindezeket a kompetenciákat a szaktanárok saját tárgyük lehetőségeit kiaknázva beépítik a tanmenetekbe.
- A belügyi rendészeti, illetve közigazgatási ismeretek képzés legfőbb funkciója, hogy segítse a tanulók jogkövető állampolgárrá válását, továbbá megalapozza rendvédelmi, közigazgatási pályaelektióját, az ehhez tartozó legalapvetőbb szakmai kompetenciái kialakítását.

Információs és kommunikációs technikák

- Ezen a területen is tantárgyankénti bontásban kell elkészíteni a szakterületeken leginkább célszerű kommunikációs technikák begyakorlását. Nagyobb arányban kell bevonunk az iskolán kívüli információforrások alkalmazását (ld. média, internet), s megtanítanunk diákjainkat ezek kritikus, elemző felhasználására.
- Az információ feldolgozásának folyamatában a kiscsoportos foglalkozásokat és az egyéni feladat szabást kell előnyben részesítenünk a frontális munkával szemben.

4.2. Helyi tanterv jellemzői

4.2.1. A tanórai időkeret helyi szabályozása

A Facultas Humán Gimnázium az Oktatási Hivatal által kiadott, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára” című dokumentumon túl a szabadon tervezhető időkeret felhasználásával a következő tárgyak esetén növeli meg az órarendi óraszámokat:

Magyar nyelv és irodalom az A és B osztályokban	9-12. évfolyam +40%
Magyar nyelv és irodalom a C osztályban	9-12. évfolyamon +27%
Angol nyelv:	10. évfolyam +33%
Matematika	11-12. évfolyam + 33%
Történelem:	11. évfolyam +17%

A C osztályokban önálló tantárgyként jelenik meg:

Belügyi rendészeti-, illetve közigazgatási ismeretek

Szakmai idegen nyelv (11. – 12. évfolyam)

BRI/ KI fakultáció középfokú érettségéhez (11. évfolyam)

Az intézmény helyi programjának teljesítése érdekében tanulóink önálló tantárgyként tanulják a 12. évfolyamon az állampolgári ismeretek tárgyat A művészetek tantárgycsoport keretében a 9-10. évfolyamon vizuális kultúra és ének-zene tárgyakat tanulnak diákjaink (heti 1-1 óra). A 11-12. évfolyamon ez művészettörténet, a befejező évfolyamon médiaismeret tárgyakkal folytatódik heti 1-1 órában. A 11.-12. évfolyamon a megemelt matematika óraszám kiváltja a NAT 2020-ban szereplő integrált természettudományos tantárgyat.

Az felsorolt tantárgyak megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a IV. számú melléklet tartalmazza.

Kötelezően választható tantárgy második idegen nyelvként a német, vagy a francia nyelv, továbbá a 12. évfolyamon az indított fakultációk legalább egyike.

A választható fakultáción való részvételt a szaktanárok egyénileg ajánlják, s a részvételi szándékról szeptember első hetében dönt a tanuló szülői egyetértés mellett. Az így választott tanórán azután a részvétel a tanév folyamán kötelező.

Szabadon választott tárgy a az érettségi tárgyakra felkészítő tanóra (fakultáció). Szintén nem önálló tantervvel rendelkező tantárgy. Célja a tantárgyi ismeretek felelevenítése, a szükséges kompetenciák erősítése, a szaknyelv használatának begyakorlása, valamint az önálló ismeretszerzés és ismeretátadó képesség elmélyítése. Választásának szabályai és értékelése az előzőekben foglalttal azonos.

A 11-12. évfolyamon szervezett fakultációs órákon a 12. évfolyamos tanulóknak minimum egy tárgyat kötelező választania. A fakultáció nem önálló tantervvel rendelkező tantárgy. Célja a tantárgyi ismeretek felelevenítése, a szükséges kompetenciák erősítése, a szaknyelv használatának begyakorlása, valamint az önálló ismeretszerzés és ismeretátadó képesség elmélyítése. A választott fakultációs órán való részvételre és a tanulók értékelésére a kötelező órarendi órákra vonatkozó szabályok vonatkoznak. A fakultációs órák nem osztálykeretben szerveződnek, azoknak heti két napon külön időszavat biztosítunk. A fakultáció választásának szabályait a Házi rend tartalmazza.

A művészeti tárgyak oktatásában a kerettanterv adta lehetőségeket kihasználva, a 9. évfolyamon önálló tantárgy az ének-zene, valamint a rajz és vizuális kultúra. Utóbbi esetében a kerettanterv gyakorlati, tevékenykedtető, tárgyaló és ábrázoló elemeit valósítjuk meg. A 11-12. évfolyamon művészettörténet tárgyat oktatunk – az OFI által, az 51/2012 (XII. 21) EMMI rendelet 3. mellékletéhez kiadott Művészetek kerettanterv kronologikus és elemző témaköreinek megvalósításával.

A 12. évfolyamon önálló tantárgy a médiaismeret.

A tánc és dráma művészeti ág dráma elemeit a magyar nyelv és irodalom tantárgyba integrálva oktatjuk

4.2.2. Szaktanár kiválasztásának elve a szabadon választható tanórákhoz

A fakultációk esetén - amennyiben az adott tárgyból több csoport is indul - a tanuló a csoport célja és a szaktanár személye alapján is megválaszthatja fakultációs tárgyát.

4.2.3. A csoportbontás elvei és szabályai

Iskolánkban a tantárgy jellegéből következő hatékonysági elvárásoknak eleget téve az idegen nyelveket, valamint az informatika tárgyakat oktatjuk csoportbontásban. Idegen nyelvek esetén a 9. évfolyamon felmérjük a tanulók előzetes tanulmányait, s a mérés tapasztalatának megfelelően „kezdő” és „haladó” csoportot hozunk létre. A csoportba soroláskor relatív szintek

szerint, közel azonos létszámú csoportok kialakítására törekszünk – tehát nem elért eredményhez kötjük a besorolást. A csoport létszáma sem szigorúan kötött, tehát az év közben átvett tanulók is kerülhetnek bármelyik csoportba. Lehetőség van a csoportok közötti átjárásra is. A szaktanárok a nívócsoportok összetételét tanévenként felülvizsgálják, s szükség esetén módosítanak a csoportbeosztáson annak érdekében, hogy az egyes tanulók számára a legeredményesebb előrehaladás lehetőségét megadják.

4.2.4. A mindennapos testedzés

Iskolánk a 2015-2016-os tanév óta minden osztály számára heti 5 testnevelés órát biztosítunk.

2024- től a C osztályokban a heti 5 testnevelésből 1 óra önvédelem, melyet a testneveléssel együtt értékeljük

A kötelezően előírt heti testmozgást – korábbi tapasztalataink alapján - akkor tudjuk általánossá tenni, ha azt a napi munkarendbe, tanóráként beillesztve valósítjuk meg. Technikai okokból azonban ezt csak a héten belüli, részben tömbösített (dupla) tanórák mellett tudjuk megszervezni.

A szűkös tornatermi időkeret miatt a tanórák kisebbik hányadát tudjuk biztosan helyben, tornateremben elhelyezni, az órák mintegy 60%-át szabadban, illetve más épületben bérelt teremben tudjuk megtartani. Ehhez igazodva a testnevelés tárgy tantervi követelményeinek megvalósítása a jövőben is a elsősorban a helyi tornatermi órákra (40%) marad. A szabadban megtartandó órák célja sokkal inkább a mozgás örömeinek biztosítása, a csapatjátékok közösségformáló erejének kihasználása. Az iskolai sportudvar mellett erre a célra fel kívánjuk használni a közeli Liget nyújtotta lehetőségeket (szabad tér, tisztább levegő stb.) is.

4.2.5. Érettségi vizsgára felkészítés tárgyainak választása és módosítása

Gimnáziumunkban – a hatályos jogszabályoknak megfelelően – közép- és emeltszintű érettségi vizsgára felkészítés folyik. Intézményünk kötelezően vállalja közép és emelt szinten az érettségire való felkészítést az érettségi szabályzatban kötelezőnek megjelölt tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol-, német-, francia nyelv), továbbá az alábbi, érettségire választható tárgyakból - nappali, esti és levelező munkarendben egyaránt:

fizika, kémia, biológia, földrajz, állampolgári ismeret,

továbbá – csak nappali munkarend mellett –

testnevelés, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, valamint 2027-től a belügyi rendészeti-, illetve a közigazgatási ismeretek tantárgyakból.

Az érettségire vonatkozó általános szabályok szerint az a tanuló tehet vizsgát, aki az adott tantárgynak a IV. számú mellékletben részletezett, a legmagasabb évfolyamra előírt követelményeit teljesítette.

Egyéb, az iskolánkban nem oktatott tárgyat a tanuló akkor választhat, ha más iskolában vendégtanulónként teljesítette a tantárgy követelményeit. Ez esetben az adott tárgyból az érintett társintézményben vizsgázhat.

Az érettségi tárgyakra jelentkezés a jogszabályi előírásoknak megfelelően lehetséges. Az érettségi tárgy módosítását a hatályban lévő előírások figyelembevételével lehet csak lefolytatni.

4.2.6. Az érettségi vizsga témakörei

A kötelező és választható érettségi tantárgyak középszintű vizsgára kijelölt témaköreit a II. számú melléklet tartalmazza.

4.2.7. Tankönyvek, segédletek kiválasztásának elvei

A pedagógiai munkát segítő eszközök megválasztása nem egyszerű feladat. Napjainkban hatalmas a választék a tankönyv piacon: a bőség zavarával küzdünk. Ugyanakkor ez a széles skála nem mindig könnyíti meg a helyzetünket: a kiadványok színvonala, használhatósága, ára rendkívül eltérő. A szakmai szempontok mellett tekintettel kell lennünk a tanulók (és szüleik) szociális helyzetére is.

Intézményünkben az alábbi elvek alapján jelöljük ki a használandó tankönyveket és segédleteket.

- A szakmai munkaközösségek ajánlása alapján tantárgyanként minden évfolyamon azonos tankönyvcsalád könyveit alkalmazzuk (ez biztosítja az egységes szemléletet).
- Elsődleges szempont a használhatóság: a tankönyv tudásanyaga feleljen meg a helyi tanterv követelményeinek; szerkezete, gondolatisága, stílusa alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz; áttekinthető és könnyen kezelhető legyen.
- Fontos szempont a tartósság is: lehetőleg olyan taneszközöket választunk, amelyek rendeltetésszerű használat mellett „túlélnek” a tanévet, s a következő évfolyam tanulói is használhatják azokat (az ingyenes tankönyveket az iskolai könyvtár állományából biztosítjuk a diákoknak).

5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, rendszere

5.1. Az ellenőrzés területe kétszintű

1. A külső értékelést a fenntartó végzi törvényességi felügyeleti hatásköre alapján, valamint az országos szakmai ellenőrzést jogszabályi felhatalmazás alapján Budapest Főváros Kormányhivatala végzi.
2. A belső (intézményszintű) ellenőrzésért az igazgató a felelős. Az egyes területeket az évente elkészített ellenőrzési terv alapján vizsgálja, de szűrőpróbaszerűen is.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a pedagógusokra;
- a technikai dolgozókra;
- a tanulókra.

A tanév rendjéhez kötött ellenőrzési pontok:

- tanévkezdés;
- félévi értékelés;
- év végi értékelés.

Értékeljük a képzés befejezésekor a munka eredményességét (érettségi, szakmai vizsga), de a tevékenység közben is folyamatosan.

Az évente elkészítendő ellenőrzési tervet állítunk össze.

A nevelő-oktató munka belső ellenőrzésére jogosultak:

- az igazgató,
- az igazgatóhelyettesek

Az ellenőrzés módszerei:

- tanórák, gyakorlati foglalkozások és a tanórán kívüli foglalkozások látogatása;
- írásos dokumentumok vizsgálata;
- a tanulói munkák vizsgálata;
- írásbeli, illetve szóbeli beszámoltatás.

Az ellenőrzés tapasztalatait a pedagógusokkal egyénileg, szükség esetén a szakmai munkaközösség tagjaival meg kell beszélni.

Az általánosítható tapasztalatokat a tantestületi értekezleten összegezni és értékelni kell.

5.2. A tanulók ellenőrzése és értékelése

A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról előírása szerint, a tanulók értékelésére továbbá a korszerű pedagógiai módszerekre vonatkozó, meglévő szabályozásunkat részleteztük és teljessé tettük az alábbiakkal.

5.2.1. A tanulói teljesítmény értékelése

Pedagógiai alapvetések

A tanulók sokoldalú felkészültségét és tevékenységét fejlesztő különböző differenciált pedagógiai szervezési eljárások, az újszerű tanítási módszerek speciális értékelési eljárásokat is igényelnek. A tanulói teljesítmény-visszajelzés a tanítási-tanulási folyamat egészében, annak minden mozzanatában megvalósul. A tudatos és szükséges visszajelzés a pozitívumokra támaszkodás, az elért sikerek, eredmények folyamatos individuális megerősítése. Emellett, a hiányosságok korrekciója, kiküszöbölésük indirekt támogatása is szükséges.

Az értékelés a célok és az eredmények összevetése, az eredmények vizsgálata abból a szempontból, hogy céljaink szerint minek kellett volna eredményként létrejönnie. A pedagógiai értékelésnek ez a fogalma nagyon tág. Magában foglalhatja egyebek mellett a tanulók neveltségi szintjének, a tanár munkájának, egy egész iskola munkájának, a tantervnek, a taneszközöknek stb. az értékelését.

A pedagógiai értékelés fő formái a diagnosztikus, formatív és szummatív értékelés.

Amennyiben a tanár a tanulók olyan tudáselemeire kíváncsi, amelyek szükségesek bizonyos új ismeretek feldolgozásához, meg akarja ismerni a gyerekek előzetes tudását, akkor a diagnosztikus módszert alkalmazza. Ez történhet írásban, szóban, de valamilyen cselekvés, tanulói aktivitás részeként is.

Az előzetes tudás lehet a gyerekek esetleges naiv elképzelése az éppen feldolgozni kívánt tananyaggal kapcsolatban, a gyermektudomány elemei, pl. fizikából a mozgások leírásához a gyerekek által használt jellegzetesen, a szakirodalomban, arisztotelészinek nevezett elképzelérendszer stb. De lehet az is, hogy korábbi tananyagrészek ismeretére kíváncsi a tanár, melyek szükségesek a tovább haladáshoz.

Amikor egy új anyagrész feldolgozásában már teljesen elmerült a tanulócsoport, és a tanár tudni szeretné, hogy a gyerekek ténylegesen mennyit is értettek meg belőle, akkor kerül sor a formatív értékelésre. Ez szintén történhet szóban és írásban is. Mivel még nem fejeződött be teljesen az adott anyagrész feldolgozása, ezért a hiányosságokra vissza lehet térni, az esteleges félreértéseket, hibás tanulói konstrukciókat lehet javítani.

A formatív értékelés elnevezése onnan származik, hogy ebben a tanulási szakaszban az értékelés közvetlenül a tanuló, illetve a tanulás formálását, alakítását célozza. Míg a diagnosztikus értékelés elsősorban a tanár számára szolgál visszajelzéssel, addig a formatív értékelés esetében a visszajelzés címzettje a tanuló. Információt ad arról, hogy hol tart a tanuló, mit tud, és mit nem tud, hol vannak hiányosságai. Ezáltal segíti a tanuló önértékelését. A formatív értékelésben egy olyan szemlélet, pedagógiai filozófia fejeződik ki, amely szerint a tanuló nem passzív „gyerekanyag”, akivel csak megtörténik a tanítás, hanem aktív részese a pedagógiai folyamatnak. Ha a diagnózisra azt mondtuk, hogy a folyamat kezdetén áll, akkor a formatív értékelésről azt mondhatjuk, hogy mintegy végigkíséri a pedagógiai folyamatot.

Amikor teljes mértékben befejezte a csoport az adott anyagrész feldolgozását, következik a szummatív, lezáró, összegző értékelés. Ez többféleképpen is történhet. A hagyományos iskolai szituációkban úgynevezett témazáró dolgozatot írnak a tanulók, de ilyen az év végi osztályzat adása, illetve ebbe a kategóriába tartoznak a különféle külső vizsgák, mint érettségi, felvételi, nyelvvizsga, KRESZ-vizsga szervezése stb. Az osztályzatok mindig szummatív funkciót töltenek be még akkor is, ha formatív (megerősítési) szerepük is jelentős.

Fontos megjegyezni, hogy a diagnosztikus értékelésnél, amikor a tanulók előzetes ismereteit méri fel a tanár, semmiképpen nem szabad minősítő értékelést alkalmazni, hiszen annak nem ez a funkciója. Nem szabad rossz osztályzatot adni, amennyiben az iskola az értékelésnek ezt a formáját alkalmazza. Ha ez csak egy esetben is előfordul, akkor a pedagógus „elveszítette” a gyerekeket. A gyerekek soha többet nem fogják neki elmondani saját gondolataikat. Esetleg elérhető vele az, hogy inkább előre elolvassák a tankönyvet, és az abból bemagolható mondatokat adják vissza, de arról, hogy valóban megértették-e, elfogadták-e az új gondolatokat, nem tud tájékozódni a tanár.

A formatív értékelés esetében lehet már minősíteni, de az semmiképpen se számítson véglegesnek! Ki lehessen javítani, hiszen ha a diák jól megtanulta és ténylegesen meg is értette az adott tananyagot, akkor valójában megérdemli a jobb osztályzatot, amennyiben így értékelnek az adott iskolában. Lehet olyan módszert is alkalmazni például, hogy a tanár csak annak a tanulónak írja be az osztályzatot, aki kéri.

5.2.2. A tanuló munkájának ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése folyamatos, előre meghatározott normákhoz viszonyító, empátikus ugyanakkor racionális pedagógiai tevékenység. Fő jellemzője, hogy a szóbeli és írásbeli ellenőrzés egyensúlyban van.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése magában foglalja a minősítést, az értékek biztosítását, tájékoztatást, viszonyítást, motiválást. Az értékeléssel dinamikusan lehet következtetni a tanítás és tanulás hatékonyságára. Olyan ellenőrzési, értékelési és visszacsatolási módokat, eljárásokat tartunk jónak, amelyek egyénenként lehetővé teszik a tanulók felzárkóztatását és tehetségük kibontakoztatását.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelésében az értékelés alapelvei az alábbiak:

- személyre szóló,
- megfelel az életkori sajátosságoknak,
- komplex, vagyis az emlékezeti teljesítmény mellett az ismeretek, készségek, képességek alkalmazását, a tudást is méri,
- fejlesztő, ösztönző,
- rendszeres.

A tanulói munka ellenőrzése a következő területekre terjed ki:

- A helyi tantervben és az érettségi vizsga előírt követelmények teljesítésének szintje.
- A tanórán nyújtott teljesítmény.
- Az iskola és az osztályközösségben végzett tevékenység.
- A tanuló magatartása, viselkedése, értékrendje.

Iskolánkban rendszeresen értékeljük és folyamatosan ellenőrizzük tanulóink szaktárgyi munkáját, a készségek terén mutatott fejlődését, a tanulói teljesítményben az előző értékeléshez képest bekövetkező változásokat, és az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez viszonyított tanulmányi előrehaladását.

A tanulók értékelése osztályzatokkal történik, melyeket a szaktanárok legalább heti rendszerességgel az e-naplóban (KRÉTA) rögzítenek. Az iskola a tanulók féléves illetve tanév végi osztályzatairól a tanulót és a kiskorú szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

A szóbeli beszámoltatás

Szóbeli felelet

A pedagógusok az egyes tantárgyi követelményekben előírt elméleti tananyag ellenőrzése érdekében a megszerzett ismereteket szóbeli felelet formájában is számon kérhetik a tanulóktól. A tanulók munkájának folyamatos megfigyelése során a pedagógus megfigyeli, milyen a tanuló aktivitása, figyelme, érdeklődése, rövid szóbeli válaszai, hozzászólásai, megértette-e a tananyagot. A tanulók szóbeli feleltetése során a pedagógus megtudhatja, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot, mennyire képes a mondandóját önállóan, szakmai kifejezéseket használva elmondani. A szóbeli felelet során kiderülhet, képes-e az összefüggések felismerésére, az ismeretek alkalmazására.

A tanulói kiselőadás, önálló gyűjtőmunka ismertetése a tanuló érdeklődési köréről ad tájékoztatást.

A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében minden tanulónak minden heti egyórás tárgyból félévenként legalább egy, minden heti két- vagy többórás tárgyból, félévente legalább két alkalommal szóban kell felelnie. Egy-egy szóbeli felelet tíz percnél több időt nem vehet igénybe. A szóbeli számonkérés témája jellemzően az aznapra kijelölt ismeretanyag vagy feladat, de releváns lehet az utolsó lecke tartalmának, vagy akár a tanév során már elsajátított fogalmaknak a számonkérése is. A szóbeli felelet értékével azonos az otthoni szorgalmi vagy projekt munkáról szóló kiselőadás, beszámoló, ami a hosszabb betegség esetén elektronikus kommunikáció segítségével is teljesíthető.

Az írásbeli beszámoltatás formái

Az írásbeli ellenőrzések feladatait, kérdéseit a szaktanár állítja össze, de támaszkodhat helyi kidolgozású (munkaközösségi), értékelési és vizsgaközpontokban kidolgozott, területi és országos mérések során alkalmazott vagy szakirodalomban található feladatokra is.

Házi feladat

Előnye, hogy a tanuló egyéni ütemben végezheti el a feladatokat, differenciáltan is adható, javasolt az órán való ellenőrzése, főleg szóban értékeljük.

Házi dolgozat

A tanulók információt gyűjtenek könyvekből, vagy az internet segítségével a kiadott témában. Tanulói portfólió

A tanuló munkáinak különböző szempontok alapján összeállított gyűjteménye.

Írásbeli felelet

A pedagógus szakóráin írásbeli felelet formájában is számon kérheti diákjait.

Az írásbeli beszámoltatás témája jellemzően az aznapra kijelölt tananyag, de a számonkérés egyes részletei visszanyúlhatnak az aktuális témakör előző leckékben elsajátított ismeretanyagára is.

Az írásbeli beszámoltatás történhet egyénileg (írásbeli felelet), vagy az osztály egy részére, akár egészére kiterjedőleg.

A témazáró írásbeli beszámoltatás iskolánkban minden tárgy esetében a munkaközösségek, ill. a szaktanárok döntése alapján, de alapvetően egy adott témakör zárásakor történik, melynek eredménye hangsúlyosabb a heti értékelések eredményénél vagy az órai munka értékelésénél.

Az írásbeli feleletet, amely az előző tanóra vagy kisebb részismeret számonkérést jelent, gyakran nevezik ezt „röpdolgozatnak”, nem kell előre bejelenteni.

Az írásbeli felelet értéke a szóbeli feleletével azonos súlyú.

Témazáró dolgozat

A témazáró dolgozat megírásának várható időpontját előzetesen nem kell bejelenteni, ugyanis a számonkérés rendjét a tanulók az évnnyitón megismerik, és tisztában vannak azzal, hogy egy adott téma végén a tanultakról be kell számolniuk. A témazáró pontos időpontját azonban szükséges egyeztetni a tanulókkal, esetenként az osztályban tanító tanárokkal, azért, hogy egy napon két témazáró dolgozat megírására ne kerüljön sor.

A témazáró dolgozatok pontozásánál és értékelésénél az írásbeli érettségi vizsgák javítási előírásait kell alkalmazni. Az elkészített írásbeli feladatokat tíz munkanapon belül javítani és értékelni kell. A kijavított dolgozatokat a tanulók nem vihetik haza, de azokról másolatot készíthetnek. A pedagógusoknak a kijavított dolgozatokat a tanév végéig meg kell őrizniük.

A témazáró dolgozatokat a végső jegy (félév vége, év vége) kialakításakor a pedagógus súlyozva is értékelheti.

Javítódolgozat

Lehetőséget kell adni az elégtelen témazáró dolgozat kijavítására. Ez alól kivétel, ha a tanuló a dolgozatot igazolatlan mulasztása miatt nem írta meg a kijelölt időpontban, vagy ha nem megengedett segédeszköz használata miatt kapott elégtelent. A javítódolgozat megírására a nagydolgozat kiosztását követően legkorábban egy, legkésőbb két héten belül kell sort keríteni.

Kompetenciamérések

Intézményünk az Országos Kompetenciamérések eredményét beszámítja a tanulók értéklésébe.

Az évfolyamvizsgák (Osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, javító vizsga, próbavizsga)

Azoknak a tanulóknak, akik nekik fel nem róható okból mulasztásaik miatt nem osztályozhatók, a tanév végén osztályozó vizsgát szervezünk. Különbözeti vizsgán kell számot adniuk tudásukról a magasabb évfolyamra más iskolákból átvett tanulóknak azokból a tárgyakból, melyeket korábbi iskolájukban nem oktattak. Ezek időpontját az felvételtől és osztályba sorolásról szóló határozat szabja meg. A tantestület által javító vizsgára utalt tanulóknak a tanév végén szervezünk vizsgákat (augusztus). (A vizsgák témaköreit az V. sz melléklet tartalmazza)

Iskolánkban a kötelező érettségi tantárgyakból a szaktanárok évfolyamonként szervezhetnek tanulmányi időt rövidítő vizsgát, írásban és szóban egyaránt. Ezen vizsgákat az adott tanévre készített tanmenetükben kell megtervezni. Az angol nyelvi előrehozott érettségi vizsgát tevők

nagyobb létszáma indokolja, hogy az első idegen nyelvből (angol) a 10. és a 11. évfolyamon december – január folyamán próbavizsgát tartson a szaktanár. Ennek eredménye alapján tegyen javaslatot arra, hogy mely tanulóknak ajánlja az előrehozott érettségi vizsgát az adott tanévi tavaszi érettségi időszakában. Az évfolyamvizsga vagy próbavizsga segédeszközökre vonatkozó szabály- és eljárásrendje megegyezik az írásbeli érettségi vizsgáéval. Az évfolyamvizsga követelményrendszere évfolyamonként és tantárgyanként egységes, így lehetőséget biztosít arra, hogy képet adjon a tanulók tantárgyi ismeretekben való előre haladásáról, mind a fogalmi-tartalmi ismeretek mind pedig a kulcskompetenciák terén.

Szorgalmi feladatok, projektmunkák, készségtárgyak

A tanulók értékelést kaphatnak szorgalmi munkáikra, rajzaikra, kiselőadásaikra, beszámolóikra, házi dolgozataikra, projektmunkáikra, vagy csoportban végzett feladataikra. Ezek értéke megegyezik a szóbeli és írásbeli feleletekre adott értékelésekkel. A megszerzett ismereteket készségtárgyak esetén elsősorban a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül értékeljük, és a tanulók hozzáállásában és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük.

A szóbeli felelet értékelésének általános szempontjai

A középszintű érettségi vizsga százaléknak megfelelő érdemjegyét vesszük figyelembe.

Így jelest (5) kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeket kifogás-tanul teljesíti, önállóan képes a témakörhöz tartozó fogalmakat definiálni, a témakör legfontosabb összefüggéseit meghatározni és elemezni, az ismeretek alkalmazására példákat sorolni, és cizellált, igényes nyelvi megformálással, szabatosan adja elő ismereteit.

Jó (4) érdemjegyet kap az a tanuló, aki kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget a követelményeknek, segítség nélkül képes a témakörhöz tartozó fogalmakat definiálni, kisebb összefüggésekre tanári segítséggel világít rá, példákat említ és elemez, s azokat a gyakorlatban is alkalmazza, valamint ismereteit szabatosan, igényesen adja elő.

Közepes (3) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul és néhány hibával tesz eleget, aki többször szorul tanári segítségre, kiigazításra, javításra.

Elégséges (2) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek súlyos hiánysággal tesz eleget, noha a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik.

Elégtelen (1) érdemjegyet kap az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek szaktanári segítséggel, útmutatással sem tud eleget tenni.

A kompetenciamérések értékelése a mérési szinteknek megfelelően:

1-es szint és 1-es szint alatt: 200%-os elégtelen

2-es szint: 100%-os elégtelen

3-as szint: 100%-os elégséges

4-es szint: 100%-os közepes

5-ös szint: 100%-os jó

6-os szint: 100%-os jeles

7-es szint: 200%-os jeles

5.2.3. A magatartás és szorgalom értékelése

A magatartás értékelése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A magatartásból adott érdemjegyek feltételei:

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyíltságával és példás viselkedésével elősegíti, valamint társait is erre ösztönzi;
- betartja a Házi rendet és társait is erre ösztönzi;
- tanáraival, szüleivel, tanulótársaival szemben tisztelettudó, udvarias;
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész;
- legfeljebb szóbeli szaktanári figyelmeztetése van.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösség életében, a rábízott feladatokat elvégzi, az iskolai és az iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás;
- a Házi rendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja;
- tanáraival, szüleivel, tanulótársaival szemben tisztelettudó, udvarias;
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható és pontos;
- legfeljebb 3 igazolatlan órája lehet;
- maximum 1 osztályfőnöki intése van.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, annak alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik a rossz magatartási szokásokat leküzdeni;
- a Házi rendet és egyéb szabályokat csak ismételt, állandó figyelmeztetés következtében tartja be;
- tanáraival, szüleivel, társaival szemben nem udvarias és nem tisztelettudó;
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan;
- fegyelmi büntetése legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be;
- közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart ebben és szándékosan árt a közösségnek;
- a Házi rendet többszöri figyelmeztetés ellenére sem tartja be;
- tanáraival, szüleivel, társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan;
- fegyelmezetlen, pontatlan, durván beszél;
- 10 vagy több igazolatlan órája van;
- fegyelmi büntetése: igazgatói intés vagy ennél súlyosabb.

Szorgalmi értékelés: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

- A szorgalomból adott érdemjegyek feltételei:
- Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki:
- igényli tudása bővülését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- minden tárgyban elvégzi a rábízott feladatokat;
- munkavégzése önálló;
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig felkészült, figyel és érdeklődik;
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed;

- egyes iskolai tantárgyakban a tananyag követelményszintjén felüli a teljesítménye az átlagosnál kiemelkedőbb.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elkészíti, és az órákra felkészül;
- rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát;
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyagon belül.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor azonban figyelmetlen, pontatlan;
- önállótlan, csak utasításokra kezd a munkához és nem ellenőrzi önmagát;
- szétszórtság jellemzi, ritkán tud kitartóan figyelni valamire.

Hanyag érdemjegyet kap az a tanuló, aki:

- fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el;
- nem törődik a kötelességeivel, nem hajlandó munkavégzésre;
- érdektelenség és közöny jellemzi,
- három vagy több tantárgyból bukott meg.

Az esti és levelező tagozaton nincs magatartás és szorgalom jegy.

5.2.4. A tanulók jutalmazása és büntetése

Jutalmazás:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

A tanulók jutalmazásának elvei:

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírűvének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az intézmény jutalmazza a megyei szintű különböző versenyek I-III. helyezettjét, az országos versenyek I-X. helyezettjét, valamint a miniszteri dicséretben részesített tanulókat.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos jutalomban is lehet részesíteni.

Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba be kell jegyezni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, könyvtalvánnyal vagy oklevéllel jutalmazhatók. A jutalmak odaítéléséről a pedagógusok és a DÖK véleményének meghallgatása után az igazgató dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Azok a végzős tanulók, akik tanulmányik során kitűnő tanulmányi eredményt értek el, intézményi szinten kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, tanulmányi versenyen országos helyezést értek el, a Facultas Humán Gimnáziumtól külön jutalmazásban is részesülhetnek.

Csoportos jutalmazási formák: jutalomkirándulás, színház- vagy kiállítás-látogatás stb.

Az iskola nyilvánossága előtti jutalmazásra az osztályfőnök írásban terjeszti elő a tanulót az igazgatóhelyettesnél. A jutalmazásról a nevelőtestület dönt az osztályozó értekezleten.

A jutalmazás megtörténtét az osztályfőnök tartja nyilván, az osztálynaplóba és az ellenőrzőbe is bejegyzi.

A jutalmak a házirendben rögzítettek szerint tükröződnek a tanulók szorgalmának és magatartásának minősítésében.

Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei:

Az a tanuló, aki kötelességeit enyhébb formában megszegi, fegyelmező intézkedésben részesítendő.

Kötelességszegésnek minősül (KT. 12.§):

- a kötelező és a választott foglalkozásokról való hiányzás;
- a fegyelmezett magatartás hiánya órákon és az iskolai rendezvényeken;
- az iskolai, kollégiumi szabályzat teremhasználati rendjének megszegése;
- saját és társai testi épségének veszélyeztetése;
- az iskolai létesítmények, felszerelések rongálása;
- az emberi méltóságot sértő magatartás (tanárai, az iskola alkalmazottai és tanuló társai esetében egyaránt).

A fegyelmező intézkedések a következők lehetnek:

- szaktanári figyelmeztetés (szóban és írásban);
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban és írásban);
- osztályfőnöki intés (írásban);
- igazgatói figyelmeztetés (szóban és írásban);
- igazgatói intés;
- nevelőtestületi intés.

A fegyelmező intézkedéseket az osztályfőnök és a szaktanár az ellenőrzőbe és az osztálynaplóba is köteles beírni. A kötelességszegések ismétlődése- a fokozatosság elvének alkalmazása mellett- egyre súlyosabb intézkedést von maga után.

Ha a tanuló kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi büntetésben részesítendő.

A Nemzeti Köznevelési Törvény szabályozza a tanulók fegyelmi és kártérítési felelősségét. A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza. Az iskolai DÖK véleményét ki kell kérni. Ha fegyelmi eljárásra kerül sor, a nevelőtestület kivizsgálja az ügyet, majd dönt a fegyelmi büntetés mértékéről.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése illetve megvonása,
- áthelyezés másik osztályba,
- áthelyezés másik iskolába,
- eltiltás a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából.

6. A pedagógiai program érvényessége

Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program felülvizsgálata és módosítása automatikusan szükségessé válik, ha azt jogszabályi változások előírják, indokolják; valamint, ha az igazgató, a nevelőtestület kezdeményezi, és együttesen akarják megvalósítani.

Jelen Pedagógiai Programot az iskola a Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint nyilvánosságra hozza. Jelen Pedagógiai Program 2025. szeptember 1-jétől lép hatályba.

Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék

A Facultas Humán Gimnázium módosított Pedagógiai Programját a szülők közössége a nemzeti köznevelésről szóló CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján véleményezte.

Budapest, 2025. augusztus 28.

.....
D. Zoltán

a szülői közösség képviselője

A Facultas Humán Gimnázium módosított Pedagógiai Programját a diákönkormányzat a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdése alapján véleményezte.

Budapest, 2025. augusztus 28.

.....
Nagy Beatrix

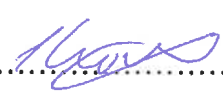
diákönkormányzat elnöke

A Facultas Humán Gimnázium módosított Pedagógiai Programját a nevelőtestület a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján elfogadta.

Budapest, 2025. augusztus 28.

A nevelőtestület képviselőjében:

.....

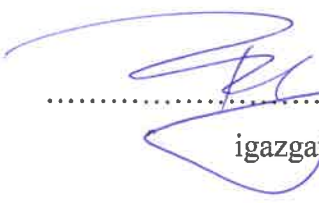
.....

.....

.....

.....

A Facultas Humán Gimnázium módosított Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Budapest, 2025. augusztus 28.

.....
igazgató

Facultas Magyarország Intézményfenntartó Nonprofit Kft., mint Fenntartó a Facultas Humán Gimnázium módosított Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Budapest, 2025. augusztus 28.

.....

fenntartó

**FACULTAS MAGYARORSZÁG
INTÉZMÉNYFENNTARTÓ NONPROFIT KFT.**
1071 Budapest Dembinszky utca 34. fszt.
Adószám: 23083776-1-42
B.sz.: 11600006-00000000-84386494
Cégjegyzékszám: 01-09-952152

I. számú melléklet

I.1.1. Gimnázium általános tantervű nappali (heti időkeret)

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium, nappali munkarend heti óraszámokkal - A, B osztályok				
Kötelező tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1,5	1,5	2	1,5
Irodalom	3,5	3,5	4	3,5
Angol nyelv	3	4	4	4
2. idegen nyelv (Német, v. Francia)	3	3	3	3
Matematika	3	3	4	4
Történelem	2	2	5	3
Állampolgári ismeretek				1
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia – egészségtan	3	2		
Földrajz	2	1		
Művészetek - Ének-zene	1	1		
Művészetek - Víz. kultúra /Művészettörténet	1	1	1	1
Művészetek - Médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Tanulói időkeret legfeljebb	34	34	31	28

I.1.2. Gimnázium általános tantervű nappali (éves időkeret)

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium általánosan képző, nappali munkarend éves óraszámokkal , A, B osztályok				
Kötelező tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	54	54	72	48
Irodalom	126	126	144	102
Angol nyelv	108	144	144	128
2. idegen nyelv (Német, v. Francia)	108	108	108	96
Matematika	108	108	144	128
Történelem	72	72	180	96
Állampolgári ismeretek				32
Fizika	72	108		
Kémia	36	72		
Biológia – egészségtan	108	72		
Földrajz	72	36		
Művészetek - Ének-zene	36	36		
Művészetek - Víz. kultúra /Művészettörténet	36	36	36	32
Művészetek - Médiaismeret				32
Digitális kultúra	72	36	72	
Testnevelés és sport	180	180	180	160
<i>Osztályfőnöki</i>	36	36	36	32
Tanulói időkeret legfeljebb	1224	1224	1116	896

I.2.1. Gimnázium rendészeti/közigazgatási tantervű képzés (heti időkeret)

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium heti óraszámokkal C osztály				
Kötelező tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	1	1	2	1,5
Irodalom	3	3	4	3,5
Angol nyelv	3	4	3	3
Szakmai angol nyelv			1	1
2. idegen nyelv (Német)	3	3	3	3
Matematika	3	3	4	4
Történelem	2	2	5	3
Állampolgári ismeretek				1
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Biológia – egészségtan	3	2		
Földrajz	2	1		
Művészetek - Ének-zene	1	1		
Művészetek - Víz. kultúra /Művészettörténet	1	1	1	1
Művészetek – Médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	4	4	4	4
Önvédelem	1	1	1	1
Belügyi rendészeti/közigazgatási ismeretek	1	1		
BRI/ KI fakultáció középfokú érettségéhez			2	
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Tanulói időkeret legfeljebb	34	34	33	28

**I.2.2. Gimnáziumi rendészeti/közigazgatási tantervű képzés (éves időke-
ret).**

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnáziumi heti óraszámokkal C osztály				
Kötelező tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	36	36	72	32
Irodalom	108	108	144	96
Angol nyelv	108	144	108	96
Szakmai angol nyelv			36	32
2. idegen nyelv (Német)	108	108	108	96
Matematika	108	108	144	128
Történelem	72	72	180	96
Állampolgári ismeretek				32
Fizika	72	108		
Kémia	36	72		
Biológia – egészségtan	108	72		
Földrajz	72	36		
Művészetek - Ének-zene	36	36		
Művészetek - Víz. kultúra /Művészettörténet	36	36	36	32
Művészetek – Médiaismeret				32
Digitális kultúra	72	36	72	
Testnevelés és sport	144	144	144	128
Önvédelem	36	36	36	32
Belügyi rendészeti/közigazgatási ismeretek	36	36		
BRI/KI fakultáció középfokú érettségéhez			72	
<i>Osztályfőnöki</i>	36	36	36	32
Tanulói kötelező időkeret fakultáció nélkül	1224	1224	1188	896

I.3.1 Gimnázium esti tagozat (heti időkeret)

Óraterv a gimnázium 9-12 évfolyamán

Esti munkarend (E osztály)

Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	2	1	1	1
Irodalom	4	3	2	2
Történelem	3	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Idegen nyelv (angol)	4	3	3	3
Matematika	4	3	3	4
Digitális kultúra	-		1	1
Fizika		1	1	
Biológia		1	1	
Kémia		1	1	
Földrajz		2	1	
Művészetek		1	1	
Érettségi felkészítő (választott)				2
Összesen	17	18	18	17

I.3.2 Gimnázium esti tagozat (éves időkeret)

Óraterv a gimnázium 9-12 évfolyamán

Esti munkarend (E osztály)

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	72	36	36	32
Irodalom	144	108	72	64
Történelem	108	72	108	96
Állampolgári ismeretek				32
Idegen nyelv (angol)	144	108	108	96
Matematika	144	108	108	128
Digitális kultúra		-	36	32
Fizika		36	36	-
Biológia		36	36	-
Kémia		36	36	-
Földrajz		72	36	-
Művészetek		36	36	
Érettségi felkészítő (választott)				64
Összesen:	612	648	648	510

I.4.1 Gimnázium levelező tagozat (heti időkeret)

Óraterv a gimnázium 9-12 évfolyamán Levelező munkarend (L osztály)

Tantárgy	Heti óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	0,5	0,5	0,5	0,5
Irodalom	2	1	1	1
Történelem	0,5	0,5	0,5	1
Állampolgári ismeretek				0,5
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3
Matematika	3	1	1	1,5
Informatika	-	-	0,5	0,5
Fizika		0,5	0,5	-
Biológia		0,5	1	-
Kémia		0,5	0,5	-
Földrajz		1	0,5	-
Erkölcstan		1		
Médiaismeret				1
Művészettörténet		0,5	0,5	
Helyi tárgyak				
Választható felzárkóztató (fakultáció)	1		1	2
Összesen	10	10	10,5	11

I.4.2 Gimnázium levelező tagozat (éves időkeret)

Óraterv a gimnázium 9-12 évfolyamán Levelező munkarend (L osztály)

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	18	18	18	16
Irodalom	72	36	36	32
Történelem	18	18	18	32
Állampolgári ismeretek				16
Idegen nyelv (angol)	108	108	108	96
Matematika	108	36	36	48
Informatika			18	16
Fizika		18	18	
Biológia		18	36	
Kémia		18	18	
Földrajz		36	18	
Médiaismeret				32
Művészettörténet		18	18	
Helyi tárgyak				
Választható felzárkóztató (fakultáció)	36		36	64
Összesen	360	360	378	352

II. számú melléklet – középszintű érettségi vizsga témakörei tantárgyanként.

II.1.1. Magyar irodalom

1. Témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Herczeg Ferenc, Jókai Mór, József Attila, Kosztolányi Dezső, Mikszáth Kálmán, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály. *A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban. Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.). Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.*

2. Témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők

Janus Pannonius, Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen, Csokonai Vitéz Mihály. A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése. A reformáció világi irodalma. A barokk irodalma. Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája. *Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.). Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.*

3. Témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők

Berzsenyi Dániel, Gárdonyi Géza, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Karinthy Frigyes, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Móricz Zsigmond, Nagy László, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Tóth Árpád, Weöres Sándor.

Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.). Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

4. Témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

Áprily Lajos, Dsida Jenő, Gion Nándor - Kányádi Sándor, Kovács Vilmos, Reményik Sándor, Sütő András, Tamási Áron, Wass Albert

Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.). Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A

művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

5. Témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból - a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

Az életmű néhány jellemzője keretében néhány lírai, és/vagy egy-három epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése (pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján). Műrészletek értelmezése. Memoriterek szövegű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.

6. Témakör: Művek a világirodalomból - Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok). További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század. A korszak jellemzőinek és egy-két kiemelkedő alkotásának bemutatása.

7. Témakör: Színház és dráma

Szophoklész egy műve, Shakespeare egy műve, Molière egy műve, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája. Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov, Örkény István egy drámája. Egy 20. századi magyar dráma. *A világlátás és a kifejezés mód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével. Drámarészletek értelmezése. Színház és dráma az adott mű korában. A művekről szóló olvasatok, vélemények megértése. A művekben felvetett kérdések néhány etikai, történeti, lélektani vagy társadalmi vonatkozása.*

8. Témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom - A népköltészet. - Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben). - A gyermek- és ifjúsági irodalom. - A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték). - Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, szonett, vicc, reklámvers, sms-vers). - Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában VAGY - Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór). - A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése. A népköltészet. - Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció (pl. irodalom filmen, rajzfilmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben). *A gyermek- és ifjúsági irodalom. A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei (pl. értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték). Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros irodalom, dalszöveg, szonett, vicc, reklámvers, sms-vers). Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában VAGY Az adott régió, a tájegység, a település irodalmi hagyományainak bemutatása (pl. nemzetiségi, etnikai kisebbségek irodalma, alkotások a kisebbségekről; folklór). A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók, társadalmi problémák irodalmi alkotásokban való megjelenítése.*

Az Értelmezési szintek, megközelítések lehetséges szempontjai a Szerzők, művek témaköreiben

Témák, motívumok, toposzok - Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. - Témák, motívumok, toposzok változatainak felismerése, értelmezése (pl. hegy, kert, sziget, út, évszakok, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás, ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák; a háború élménye, Trianon, a holokauszt, a légerek világa, a diktatúrák, az elidegenedés stb.).

Műfajok, poétika - Műnemek és műfajok felismerése. - Alapvető versformák felismerése. - Poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében. - A kerettanterv törzsanyagában szereplő verstani ismeretek.

Korszakok, stílustörténet - A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.

Irodalomtörténet - A magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.

II.1.2. Magyar nyelv

1. Témakör: Kommunikáció

- A nyelv mint kommunikáció
- Pragmatika
- Nyelvi és vizuális kommunikáció
- A kommunikáció működése
- Személyközi kommunikáció
- A tömegkommunikáció

2. Témakör: A magyar nyelv története

- Változás és állandóság a nyelvben.
- A magyar nyelv rokonsága.
- A magyar nyelv történetének fő szakaszai. *A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, Ó-magyar Mária-siralom.*
- A magyar nyelv szókészletének alakulása

3. Témakör: Ember és nyelvhasználat

- Ember és nyelv
- Jelek és jelrendszerek
- Általános nyelvészet
- Nyelvváltozatok
- Nyelv és társadalom
- Nyelv és politika, nyelvművelés

4. Témakör: A nyelvi rendszer

- A nyelv mint jelrendszer
- Hangtan
- Alaktan és szótan
- A mondat szintagmatikus szerkezete
- Mondattan

5. Témakör: A szöveg

- A szöveg és a kommunikáció
- A szöveg szóban és írásban.
- A szöveg szerkezete és jelentése
- Szövegértelmezés
- Az intertextualitás
- A szövegtípusok

6. Témakör: A retorika alapjai

- A nyilvános beszéd
- Érvelés, megvitás, vita

7. Témakör: Stílus és jelentés

- Szóhasználat és stílus
- A szójelentés
- Stílusesszók
- Stílusréteg, stílusváltozat

8. Témakör: Digitális kommunikáció

- A digitális kommunikáció ismérvei
- A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai
- Digitális szövegtípusok
- Digitális szemléltetés
- Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában

II.2. Angol nyelv

1. My world

- Personal introduction
- The family
- Special family occasions
- Friends
- Daily routine

2. Home

- Description of the home
- Home life
- The neighbourhood, the village or the town
- Traffic, public transport

3. Environment

- Weather and seasons
- Nature
- Outings
- Environmental protection

4. School

- School life
- Class, subject
- Studying, extra lessons
- Career, working

5. Health

- Meals
- Clothes
- Sports
- Illness, accidents
- Healthy life

6. Free time

- Hobbies
- Books, newspapers, magazines
- Films, videos, television
- Music
- Going out
- Weekends

7. Services

- Shops and things to buy
- Eating out
- Various services (bank, post office etc.)

8. The world

- Holidays
- Tourism
- Travelling
- Visiting Hungary

9. The English speaking world

- Culture and civilisation
- Travelling in Britain or any English speaking country
- The English language

II.3. Második idegen nyelv: (Német, Francia)

1. Személyes vonatkozások
 - család, rokonság
2. Emberek és társadalom
 - másik ember jellemzése
 - baráti kör
 - ünnepek
 - öltözködés
 - szolgáltatások
3. Környezetünk
 - otthon és lakóhely
 - városi, vidéki élet
4. Az iskola
 - saját iskola
 - érdeklődési kör
 - nyelvtanulás
5. A munka világa
 - diákmunka
 - pályaválasztás
6. Életmód
 - napirend
 - egészséges életmód
 - étkezés
 - orvosnál
7. Szabadidő
 - művelődés, kikapcsolódás
 - szórakozás, sport
 - hobbi
8. Utazás, turizmus
 - közlekedési eszközök,
 - belföldi, külföldi nyaralás
9. Tudomány és technika
 - -a technikai eszközök előnyei és hátrányai

II.4. Matematika

1. Halmazok, matematikai logika
 - halmazműveletek;
 - számosság;
 - részhalmazok;
 - fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában
2. Kombinatorika, gráfok
3. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
 - oszthatóság;
 - számrendszerek
4. Racionális, irracionális és valós számok
5. Hatvány, gyök, logaritmus
6. Algebrai kifejezések
 - nevezetes azonosságok
7. Arányosság
 - százalékszámítás
8. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
 - elsőfokú-, másodfokú egyenletek,
 - egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenség-rendszerek;
 - magasabb fokú egyenletek;
 - négyzetgyökös egyenletek
9. Nem algebrai egyenletek
 - abszolútértékes egyenletek,
 - exponenciális egyenletek,
 - logaritmikus egyenletek,
 - trigonometrikus egyenletek
10. Középértékek, egyenlőtlenségek
11. A függvény fogalma, egyváltozós valós függvények
 - a függvények grafikonja, jellemzése;
 - függvénytranszformációk
12. Sorozatok
 - számtani és mértani sorozatok, végtelen mértani sor;
 - kamatos kamat, járadékszámítás
13. Elemi geometria
 - térelemek;
 - a távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
14. Geometriai transzformációk
 - egybevágósági transzformációk síkban és térben;
 - hasonlósági transzformációk
15. Síkbeli és térbeli alakzatok
 - háromszögek,
 - négyszögek,
 - sokszögek,
 - kör;
 - térbeli alakzatok
16. Vektorok síkban és térben
17. Trigonometria
18. Koordináta geometria
 - pontok,
 - vektorok,
 - egyenes,
 - kör
19. Kerület, terület
20. Felszín, térfogat
21. Leíró statisztika
 - statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai;
 - nagy adathalmazok jellemzői,
 - statisztikai mutatók
22. A valószínűség számítás elemei

II.5. Történelem

1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra

- A mezőgazdasági technika jellemzői a X-XI. században
- A középkori kereskedelem jellemzői
- Az egyház szerepe a középkori művelődésben, a gótika és a romantika
- A lovagi kultúra és értékrend
- Károly Róbert gazdasági reformjai
- Mátyás király uralkodói portréja intézkedései alapján
- A nagy földrajzi felfedezések és következményei
- Az ipari forradalom és következményei
- A második ipari forradalom és hatása
- A dualizmus korának gazdasága
- Az USA és a gazdasági világválság
- A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, a Horthy rendszer konszolidációja
- A fogyasztói társadalom problémái

2. Népeség, település, életmód

- A középkori uradalom jellemzői
- A középkori város jellemzői
- Géza fejedelem és Szent István államszervező tevékenysége
- A mohácsi vész és az ország három részre szakadása
- A végvárok: életmód és végvári harcok
- Mária Terézia és II. József reformjai
- A magyarországi reformáció és a barokk
- Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
- A dualizmus korának társadalma, nemzetiségek
- Az életmód változása a XIX/XX. század fordulóján Magyarországon, tudomány és művelődés

3. Egyén, közösség, társadalom

- A demokrácia kialakulása Athénban – Az athéni demokrácia intézményei, működése
- A római hódító háborúk társadalmi és politikai következményei
- A honfoglalás – a honfoglaló magyarok társadalma
- Az Árpád-kori változó társadalom az Aranybulla és IV. Béla törvényei alapján
- Társadalmi rétegződés az 1920-as és 1930-as években Magyarországon
- A magyarság helyzetének főbb jellemzői a szomszédos országokban
- Az 1950-es évek jellemzői, a Rákosi-rendszer működése

4. Modern demokráciák működése

- Az angol parlamentarizmus kialakulása
- A felvilágosodás legjelentősebb gondolatai és képviselő
- A XIX. század eszméi (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus, szocializmus), alkotmányjogi fogalmai (parlament, alkotmány stb.)
- Az európai integráció története
- A rendszerváltozás Kelet-Közép-Európában
- A rendszerváltozás Magyarországon
- A választójogi rendszer
- A magyar államszervezet

5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák

- Vallás és kultúra az ókori Keleten
- Az antik hitvilág – görög-római mitológia
- A kereszténység kialakulása, főbb tanításai
- A nyugati és keleti kereszténység – az egyház politikai szerepe
- Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai
- A humanizmus és reneszánsz főbb jellemzői
- A reformáció és az ellenreformáció
- A nemzetiszocializmus
- A bolsevik hatalomátvétel és diktatúra
- A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján

6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés

- Az Oszmán Birodalom katonai rendszere, hódításai
- Hunyadi János harcai a török ellen
- A Rákóczi szabadságharc
- A balkáni konfliktusok okai
- Az első világháború – szövetségi rendszerek, frontok
- A második világháború előzményei, katonai és politikai fordulatai
- A magyar külpolitika kapcsolatai és céljai a két világháború között
- Magyarország a II. világháborúban
- Az ENSZ
- Nemzetközi konfliktusok a hidegháború idején (Korea, Kuba, Suez)
- Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában

7. Forradalom, reform, kompromisszum

- A francia polgári forradalom
- A reformkor – Széchenyi és Kossuth
- A pesti forradalom 1848-ban
- A kiegyezés megszületése és tartalma
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc főbb eseményei

8. Etnikum, nemzet, nemzetiség

- A Nyugat-római Birodalom bukása és a népvándorlás
- A magyar nép őstörténete
- Az Erdélyi Fejedelemség sajátos etnikai és vallási helyzete
- Demográfiai változások és nemzetiségi arányok változása a XVIII. századi Magyarországon
- A trianoni béke hatásai
- A holocaust
- A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)
- A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

II.6. Fizika

1. Mozgások általános jellemzői, egyenes vonalú mozgások

Mozgás, mozgások viszonylagossága, sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség; egyenes vonalú, egyenletes mozgás; változó mozgások, gyorsulás; egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás, szabadesés, függőleges hajítás;

2. Görbe vonalú mozgások

Görbe vonalú mozgások – kerületi sebesség, centripetális gyorsulás; egyenletes és egyenletesen változó körmozgás, szögsebesség; vízszintes és ferde hajítás;

3. Tömegpont dinamikája

Erőhatás, erő; Newton 1. 2. 3. és 4. törvénye – tehetetlenség, inerciarendszer, erő és gyorsulás, erő és ellenerő, eredő erő; súly és tömeg; tapadási, csúszási és gördülési súrlódás, közegellenállás; tömegpont mozgása lejtőn; körmozgás dinamikája;

4. Munka, energia, teljesítmény

Munka, munkavégzés, gyorsítási munka, emelési munka, súrlódási munka; mozgási energia, munkatétel; nehézségi erő munkája, helyzeti energia, rugalmas erő munkája, rugalmassági energia; mechanikai energiamegmaradás tétele; teljesítmény, határfok;

5. Rezgőmozgás

A harmonikus rezgőmozgás – kitérés, amplitúdó, fázis, rezgésidő, frekvencia, sebesség, gyorsulás; a rezgőmozgás dinamikai leírása; a rezgőmozgás energiaviszonyai; csillapodó- és kényszerrezgések, rezonancia; ingák;

6. Hullámmozgás

Transzverzális és longitudinális hullámok, terjedési sebesség, hullámhossz, frekvencia; hullámok visszaverődése és törése, polarizáció, interferencia, elhajlás; állóhullámok; Doppler-effektus;

7. A hang

A hang, mint hullám, hangforrások; hangerősség, hangmagasság, hangszín, hangok törése és visszaverődése, Doppler-effektus; hangsebesség; akusztika, a zene fizikája;

8. Pontrendszerek, merev testek

Pontrendszer, külső és belső erők, zárt rendszer; lendület, lendületmegmaradás törvénye, rakéták; tömegközéppont; forgatónyomaték, merev testek egyensúlyának feltétele; erők összegzése, erőpár; deformációk;

9. Folyadékok és gázok mechanikája

Folyadékok tulajdonságai, nyomás, Pascal törvénye, közlekedőedények; Arkhimédész törvénye, sűrűségmérés; molekuláris erők folyadékokban, hajszálcsovesség; légnyomás, felhajtóerő gázokban; áramlások, Bernoulli törvényei, a repülőgép elve;

10. Hőmérséklet, hőtágulás, gázok állapotváltozásai

Hőmérséklet, hőmérsékleti skálák, hőmérők; termikus egyensúly; szilárd testek és folyadékok hőtágulása, lineáris hőtágulás; Boyle-Mariotte törvény, Gay-Lussac törvényei, a Kelvin-féle hőmérsékleti skála, egyesített gáztörvény;

11. Hőjelenségek

Párolgás; halmazállapot-változások, olvadás- és forráspontot befolyásoló tényezők; a víz különleges tulajdonságai, csapadékképződés; hőáramlás; hővezetés;

12. A hő és a kinetikus gázelmélet

A hő, a hőtan három főtétele, belső energia, hőfolyamatok iránya, a latens hő; kalorimetria; gázok részecskemodellje, a hő, mint mozgás, Brown-mozgás, diffúzió; a hőmérséklet, a nyomás, a latens hő és a párolgás magyarázata a kinetikus gázelmélettel;

13. Elektrosztatika

Elektrosztatikai alapjelenségek, elektromos töltés, elektromos megosztás; vezetők és szigetelők, Coulomb törvénye, a töltésmegmaradás törvénye; az elektromos erőter, erővonalak, térerősség; az elektromos erőter munkája, feszültség; Faraday-kalitka; csúcshatás; kondenzátorok;

14. Egyenáramok

Az elektromos áram, áramerősség, az elektromos áram hatásai, rövidzár, elektromos áram folyadékokban és gázokban; Ohm törvénye, ellenállások, vezetők ellenállása; félvezetők; áramforrások; soros és párhuzamos kapcsolások; az elektromos teljesítmény;

15. Mágnesség és elektromágnesség

Mágneses alapjelenségek, mágnesezhetőség, mágneses anyagok, a mágneses dipólus; a mágneses erőter, erővonalak, a mágneses indukció vektora; a Föld mágneses tere; elektromos áram mágneses erőtere; mágneses erőter hatása áramjárta vezetőkre, Lorentz-erő; a mozgási indukció, a nyugalmi indukció; elektromágnesek;

16. Váltakozó áram és elektromágneses hullámok

Váltakozó áram előállítása, generátorok; pillanatnyi, maximális és effektív feszültség, áramerősség; váltakozó áram teljesítménye; motorok, dinamó; transzformátor; az elektromágneses hullám tulajdonságai, spektruma; rezgőkör, antenna; rádió, televízió, telefon;

17. A fény

A fény, mint elektromágneses hullám, fényforrás, fénysugár; a fény terjedése, törése, visszaverődése, a törési törvény; diszperzió, színek, interferencia, polarizáció; lencsék, tükrök, a szem; a fénysebesség;

18. Atomfizika

Atom, molekula, ion, elektron, proton; atommodellek, a Bohr modell; alagúteffektus, Planck törvénye, fényelektromos jelenség, vonalas színekép, részecske- és hullámtermészet; periódusos rendszer;

19. Magfizika

A neutron; magerők, az atommagok stabilitása, radioaktivitás, α , β és γ bomlás, felezési idő; maghasadás, atombomba, atomreaktorok, reaktorbiztonság; sugárvédelem; magfúzió;

20. Csillagászat

A Nap, csillagok; a Naprendszer, a Hold, tömegvonzás, bolygómozgás, Kepler törvényei; Tejútrendszer, galaxisok; ősrobbanás, táguló világegyetem.

II.7. Kémia

1. Általános kémia

- Az atomok felépítése, az elemi részecskék jellemzése
- Az atomszerkezet kiépülésének törvényszerűségei
- A periódusos rendszer felépülésének alapjai; az anyagi tulajdonságok hasonlóságai és különbségei; a periódusos rendszer használata
- Az atomokból származtatható ionok
- A molekulák: egyszerű szerves és szervetlen molekulák; az összetett ionok; az ammónium- és oxónium ion szerkezete
- A kémiai kötések
- Az anyagi halmazok csoportosítása és jellemzése
- Az oldatok, oldhatóság
- A kémiai reakciók és jelölésük; a reakcióegyenlet felírása és rendezése
- Termokémiai fogalmak és törvények
- Reakciókinetika: a reakciók végbemenetelének feltételei; a reakciósebességet befolyásoló tényezők
- A kémia egyensúlyok: dinamikus egyensúly
- A kémiai reakciók csoportosítása különböző szempontok szerint
- A protonátmenettel járó reakciók
- A redoxi-reakciók
- Elektrokémia: galvánelem, elektrolízis

2. Szerves kémia

- Hidrogén, nemesgázok, halogének és vegyületeik, oxigéncsoport elemei és vegyületei, nitrogéncsoport elemei és vegyületei, szén-csoport elemei és vegyületei, fémek (a továbbiakban elemek és vegyületek)
- Az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése
- Az elemek és vegyületek kémiai tulajdonságai; az elemek jellemzése a periódusos rendszer adatai alapján
- Az elemek és vegyületek kémiai tulajdonságai; az elemek és vegyületek rácstípusa és tulajdonságainak jellemzése a képlet ismeretében
- Az elemek és a vegyületek előfordulása
- Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása
- Az elemek és szerves vegyületek legfontosabb felhasználásai
- Az elemek és vegyületek jelentősége; felhasználás, élettani hatás, környezetkárosító hatások; az energiatermelés szerves kémiai vonatkozásai

3. Szerves kémia

- A szerves vegyületek szerkezete és csoportosítása; a szerves vegyületek elnevezésének alapjai
- A legfontosabb szerves vegyületcsoportok általános képlete; Az izoméria különféle típusai
- Szénhidrogének jellemzése: alkánok, alkének, alkinek, aromás szénhidrogének
- A halogéntartalmú szerves vegyületek jellemzése
- Oxigéntartalmú szerves vegyületek jellemzése: alkoholok, éterek, oxovegyületek, karbonsavak, észterek
- Nitrogéntartalmú szerves vegyületek jellemzése: aminok, aminosavak
- A szénhidrátok jellemzése: glükóz, fruktóz, maltóz, cellobióz, szacharóz, cellulóz, keményítő
- A fehérjék jellemzése
- A műanyagok

4. Kémiai számítások

- Az anyagmennyiség; a tömeg, a részecskeszám és a térfogat közti összefüggések és alkalmazásuk; moláris tömeg, Avogadro-állandó
- A gáztörvények; Az Avogadro-törvény; gázok moláris térfogata, sűrűsége, relatív sűrűsége
- Oldatok, elegyek; százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság
- A képlettel kapcsolatos számítások; a vegyületek összegképlete és százalékos összetétele közötti kapcsolatok
- A reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások
- Termokémia számítások; a reakcióhő és képződéshő; a reakcióhő és a képződéshők közötti kapcsolat
- Kémia egyensúly, pH-számítás, vízionszorzat
- Elektrokémia; elektrolízis, a standardpotenciál és a galvánelemek elektromotoros ereje közötti kapcsolat

II.8. Biológia

1. Bevezetés a biológiába
 - A biológia tudománya
 - Fizikai és kémiai alapismeretek
2. Egyed alatti szerveződési szint
 - Szervetlen és szerves alkotóelemek
 - Az anyagcsere folyamatai
 - Sejtalkotók az eukarióta sejtben.
3. Az egyed szerveződési szintje
 - A nem sejtes rendszerek
 - Önálló sejtek
 - Többsejtűség
 - Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
 - Viselkedés
4. Az emberi szervezet
 - Homeosztázis
 - Kültakaró
 - A mozgás
 - A táplálkozás
 - A légzés
 - Az anyagszállítás
 - A kiválasztás
 - A szabályozás
 - Az idegrendszer általános jellemzése
 - Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
 - Hormonrendszer, hormonális működések
 - Immunrendszer, immunitás
 - Szaporodás és egyedfejlődés
5. Az egyed feletti szerveződési szintek
 - Populáció
 - Életközösségek, élőhelytípusok
 - Bioszféra, globális folyamatok
 - Ökoszisztéma
 - Környezet és természetvédelem
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
 - Molekuláris genetika
 - Mendeli genetika
 - Populációgenetika és evolúciós folyamatok
 - A bioszféra evolúciója

II.9. Földrajz

1. 1. Tájékozódás a földrajzi térben
 - 1.1. A térkép
 - 1.2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
 - 1.3. Távérzékelés és térinformatika
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
 - 2.1. A Világegyetem
 - 2.2. A Nap és kísérői
 - 2.3. A Föld és mozgásai
 - 2.4. Az űrkutatás
3. A geoszférák földrajza
 - 3.1. A kőzetburok földrajza
 - 3.1.1. A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői
 - 3.1.2. A kőzetlemezek és mozgásaik következményei
 - 3.1.3. A hegységképződés
 - 3.1.4. A kőzetburok építőkövei, az ásványkincsek
 - 3.1.5. A Föld nagyszerkezeti egységei
 - 3.2. A levegőburok földrajza
 - 3.2.1. A légkör anyaga és szerkezete
 - 3.2.2. A levegő felmelegedése
 - 3.2.3. A levegő mozgása
 - 3.2.4. Felhő- és csapadékképződés
 - 3.2.5. Az időjárás és az éghajlat
 - 3.2.6. A légszennyezés következményei
 - 3.3. A vízburok földrajza
 - 3.3.1. A vízburok tagolódása, tulajdonságai és mozgásai
 - 3.3.2. A felszíni vizek
 - 3.3.3. A felszín alatti vizek
 - 3.3.4. A vízburok mint gazdasági erőforrás
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
 - 4.1. A földfelszín formálódása
 - 4.2. A külső erők felszínformáló tevékenysége
 - 4.3. A talaj
 - 4.4. A geoszférák közötti kapcsolatok
 - 4.5. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
 - 4.6. A vízszintes földrajzi övezetesség
 - 4.7. A függőleges földrajzi övezetesség
 - 4.8. A geoszférák fejlődése a múltban, földtörténet
5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
 - 5.1. A népesség földrajzi jellemzői
 - 5.2. Településtípusok, urbanizáció
6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
 - 6.1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
 - 6.2. Integrációs folyamatok
 - 6.3. A globalizáció
 - 6.4. A monetáris világ

7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
 - 7.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
 - 7.2. Magyarország természeti adottságai
 - 7.3. Magyarország társadalmi jellemzői
 - 7.4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
 - 7.5. Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
 - 7.6. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
 - 7.7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
 - 7.8. Magyarország környezeti állapota
 - 7.9. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok
8. Európa földrajza
 - 8.1. Európa általános természetföldrajzi képe
 - 8.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
 - 8.3. Az Európai Unió
 - 8.4. Európa regionális földrajza
 - 8.4.1. Európa magterülete
 - 8.4.2. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén
 - 8.4.3. Dél-Európa országai
 - 8.4.4. Kelet-Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai
 - 8.4.5. Oroszország
9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
 - 9.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
 - 9.2. Ázsia földrajza
 - 9.2.1. Ázsia általános földrajzi jellemzői
 - 9.2.2. Ázsia regionális földrajza
 - 9.3. Ausztrália és Óceánia földrajza
 - 9.4. A sarkvidékek földrajza
 - 9.5. Afrika földrajza
 - 9.5.1. Afrika általános földrajzi jellemzői
 - 9.5.2. Afrika regionális földrajza
 - 9.6. Amerika földrajza
 - 9.6.1. Amerika általános földrajza
 - 9.6.2. Amerika regionális földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái
 - 10.1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
 - 10.2. Demográfiai és urbanizációs problémák
 - 10.3. Élelmezés és egészség
 - 10.4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
 - 10.5. A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása

II.10. Ének

- A népzene ősi- és újstílusának ismérvei.
- A műzenei korszak általános jellemzése.
- Zene és társművészetek kapcsolatának elemzése.
- Az Ókor és a Középkor egyházi és világi zenéjének jellemzése.
- Az európai reneszánsz elemzése.
- Magyarország reneszánsz művészete.
- Barokk formák és műfajok a zenében.
- Magyarország verbunkos zenéje a XVIII. Században.
- A bécsi klasszicizmus zenekari újításai.
- Formavilág a klasszicizmusban.
- A romantika formái, stílusjegyei, műfajai.
- A népi romantikusok folklórjegyei.
- A századforduló harmóniavilágának jellemzése.
- A XX. Század zenéje Magyarországon.
- A XX. Századi zenei törekvések Európában.

II.11. Rajz és vizuális kultúra

1. Alkotás

- Vizuális nyelv
- Technikák
- Ábrázolás, látványértelmezés:
 - Formaértelmezés
 - Térértelmezés
 - Színértelmezés
- Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
 - Kompozíció
 - Érzelmek
 - Folyamat, mozgás, idő
 - Kép- és szöveg
- Vizuális információ
- Tárgyak és környezet

2. Befogadás

- A megjelenítés sajátosságai
 - Vizuális nyelv
 - Térábrázolási módok
 - Vizuális minőségek
 - Látványértelmezés
 - Kontraszt, harmónia
 - Kontextus
- Technikák
 - Vizuális kommunikáció
 - Vizuális információ
 - Tömegkommunikáció
 - Fotó, mozgókép
- Tárgy- és környezetkultúra
 - Forma és funkció
 - Tervező folyamat
 - Népművészet
- Kifejezés és képzőművészet
 - Művészeti ágak
 - Műfajok
 - Művészettörténeti korszakok, irányzatok
 - Stílusjegyek
 - Alkotások és alkotók
 - Műelemző módszerek
 - Mű és környezete

II.12. Digitális kultúra

1. Szövegszerkesztés

- A szövegszerkesztő használata
- Dokumentum megnyitása, mentése
- Szövegbevitel, szövegjavítás
- Szövegjavítási funkciók
- Keresés és csere
- Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
- Nyelvi segédeszközök
- Szövegszerkesztési alapok
- A dokumentum egységei
- Karakterformázás
- Bekezdésformázás
- Szakaszformázás
- Stílusok
- Táblázatok és objektumok a szövegben
- Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel
- Körlevélkészítés
- Képek és alakzatok beillesztése
- Tartalomjegyzék
- Nagy dokumentumok hatékony szerkesztése
- Korrektúra és véleményezés

2. Számítógépes grafika

- Pixelgrafikus ábrázolás
- Kijelölések, pozicionálás, alakzatok készítése
- Rétegek, átlátszóság – átlátszatlanság, alfa-csatorna
- Szöveg a képen
- Képszerkesztés mobiltelefonnal

3. Vektorgrafika

- A vektorgrafika alapfogalmai és szerkesztőprogramjai
- Felhasználói felület
- Alakzatok, igazítás, elrendezés
- Színek, kitöltés, szegélyek
- Uniós, metszet, különbség
- Útvonal
- Szövegek

4. Publikálás a világhálón

- Az internet és a web kapcsolata
- Weblap készítés, HTML 5 nyelv segítségével
- Stíluslapok, CSS használata
- Weblap készítése weblapszerkesztővel
- Dinamikus honlap készítése tartalomkezelő rendszerrel
- A honlap létrehozásának és publikálásának lépései

5. Táblázatkezelés

- A táblázatkezelés alapjai
- Számok, szövegek, logikai kifejezések kezelése
- Diagramkészítés
- Problémamegoldás táblázatkezelővel (keresőfüggvények alkalmazása)
- Matematikai, pénzügyi függvények
- Nagy adathalmazok kezelése
- Adatok kiválogatása szűréssel
- Adatok kiemelése feltételes formázással
- Fájlok kezelése, megosztása

6. Adatbázis-kezelés

- Az adatbázis-kezelés fogalmai
- Adatbázis a számítógépen
- Adatok importálása
- Információ kinyerése adattáblákból
- Logikai műveletek lekérdezésekben
- A szöveg, dátum és idő mezőtípus
- Adatok több táblából
- Számított értékek
- Aggregáló függvények
- Segédlekérdezések
- Jelentések, űrlapok

7. Algoritmizálás és programozási nyelv használata

- Mi az a programozás?
- Változók, kiíratás, adat bekérése
- Számok és karakterláncok
- Elágazások, ciklusok és listák
- Szövegek, eljárások, függvények
- Függvények a gyakorlatban
- Kétdimenziós adatszerkezet
- Objektumok szótárban
- Típusalgoritmusok
- Típusalgoritmusok kétdimenziós listákkal és szótárakkal

II.13. Testnevelés

1. A magyar sportsikerek

- Legalább 5 magyar olimpiai bajnok megnevezése sportágával együtt.
- Egy, a választott helyi tantervben szereplő sportágban, az adott év hazai legfontosabb eredményeinek ismerete.

2. A harmonikus testi fejlődés

- A testi fejlődés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, iskolaérettség mozgásos cselekvések).

3. Az egészséges életmód

- Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben.
- Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, optimális testsúly, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük.

4. Testi képességek

- Az erő, a gyorsaság, az állóképesség értelmezése.
- A pulzusszám alakulása terhelésre, az erőfejlesztés szabályai.

5. Gimnasztika

- A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon. Gyakorlatok javaslata az erő, a gyorsaság, az állóképesség fejlesztésére
- Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok 2-3 példa.
- Légzőgyakorlatok.
- A bemelegítés szerepe és kritériumai.

6. Atlétika

- A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.

7. Torna

- A női és férfi tornaszerek ismertetése.
- A legfontosabb baleset-megelőző eljárások.
- Segítségadás gyakorlásnál.

8. Ritmikus gimnasztika

- Az RG szerepe a harmonikus mozgás kialakításában.
- A ritmikus gimnasztika versenyszámainak felsorolása, rövid bemutatása.
- Mozgás és zene kapcsolata a ritmikus gimnasztika és az aerobik sportágakban.

9. Küzdősportok, önvédelem

- Középiskolás tanulók részére 2-2 páros és 1-1 csapat küzdőjáték ismertetése és a választás indoklása.

10. Úszás

- Az úszás higiénéjének ismerete.
- Az úszás az ember életében.

11. Testnevelési és sportjátékok

- Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos három testnevelési játék ismertetése.
- Egy választott sportjáték alapvető szabályainak ismertetése (pályaméretékjátékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok).

12. Természetben űzhető sportok

- Egy választott, természetben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés, görkorcsolya stb.) Alapvető ismeretek a táborozások előnyeiről.

II.14. Belügyi rendészeti ismeretek

Részletes érettségi vizsgakövetelmény

A BRI tantárgy közép- és emelt szintű vizsgakövetelményei között a különbség az ismeretek mennyiségében, mélységében és megközelítési módjában is megnyilvánul.

A középszintű vizsgán a vizsgázó általános rendészeti ismereteiről ad számot. A vizsgafeladatok a tananyagban való általános tájékozottságot, az egyszerű összefüggések felismerését, a praktikus ismeretek birtoklását és alkalmazásának képességét mérik.

Az emelt szintű vizsgán emellett a tantárgyi ismeretek mélyebb összefüggéseit, az egyes anyagrészek közötti kapcsolatok felismerését, és ezen ismeretek alkalmazásának képességét várják el a vizsgázótól a különböző komplex feladatok megoldása során

1. A rendészet alapjai

- A rendészet, rendvédelmi szervek
- Az egyes rendvédelmi szervek általános jellemzése
- A rendvédelmi szervek kialakulása

2. A rendvédelmi szervek szakmai tevékenysége

- A szakmai tevékenység területei, az egyes szervek működése és irányítása
- Intézkedések és kényszerítő eszközök
- A katasztrófák felosztása
- Együttműködés, kapcsolatok és szolgálati tevékenységek

3. A rendvédelmi szervek funkcionális tevékenysége

- A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység
- Szolgálattal összefüggő jogok és köteleességek
- A környezet-, munka- és egészségvédelem
- A szolgálati érintkezés
- Az alaki magatartás

4. Tereptan

- A tereptan alapjai
- A terepen történő tájékozódás

5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés

- A jogellenes cselekmények
- Szabálysértési alapismeretek
- Bűncselekményi alapismeretek
- Az elkövető és az áldozat
- Az egyes bűncselekmény típusok kriminológiai jellemzői
- Nyomozási alapismeretek

II.15. Közigazgatási ismeretek

1. A közigazgatás feladatai és a közszolgák szerepe
2. A közigazgatási szervek felépítése és felelősségi köreinek
3. Az önkormányzat működése
4. Magyarország az Európai Unióban
5. A munkavállalás és az ahhoz kapcsolódó ügyintézés
6. Vállalkozási ügyek
7. Közpénzügyek
8. Adóügyek
9. Rendészeti ügyek
10. Civil szervezetek

II.16. Állampolgári ismeretek

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel
10. Vállalkozás és vállalat

III. számú melléklet: A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

III.1. Helyiségek

12 db tanterem (osztályterem);

1 db fizika-kémia-biológia előadó, (2014-15-ös tanévben kb. 5 milliós fenntartói ráfordítással elkészült)

2 db számítástechnika tanterem,

3 db nyelvi terem

1 db előadóterem (egyben rajz szaktanterem);

1 db tornaterem,

(1 db tornaszoba)

1 db könyvtár;

1 db sportudvar, szertárak, irodák, nevelőtestületi szoba.

III.2. Bútorzat

Minimális berendezés:

- ☐ tanulóasztalok, székek
- ☐ 12 db tanterem egyenként 40 főre berendezve
- ☐ Fizika-kémia-biológia szaktanterem 40 főre berendezve
- ☐ 2 Számítástechnika terem 40 tanuló munkahellyel
- ☐ 3 db nyelvi terem egyenként 24 főre berendezve
- ☐ Előadóterem 80 főre berendezve
- ☐ szekrények, polcok a tanulók felszerelésének tárolására tantermenként;
- ☐ szekrények, polcok a közös felszerelések, játékok, tanulást segítő eszközök tárolására;
- ☐ szeméttároló;
- ☐ függönyök;
- ☐ hirdetőtábla tantermenként és a folyosókon.

A tanulók a téli, illetve váltó ruházatot az osztályteremben tárolják.

III.3. Szaktantermek berendezése (a tantermi alapfelszereléseken felüli igények)

a) számítástechnikai terem

- ☐ flipchart;
- ☐ számítógépasztalok - tanulónként 1 db;

- ☐ számítógépek és tartozékai tanulónként 1 felszerelés;
- ☐ nyomtató, szkennер – legalább 1 db;
- ☐ szerver + hálózati elemek 1 db;
- ☐ telepített projektor
- ☐ az oktatáshoz szükséges, tanterv szerinti szoftverek.

b) idegen nyelvi szaktanterem

- ☐ nyelvi labor berendezés tizenhat tanuló egyidejű foglalkoztatására;
- ☐ magnetofon/CD lejátszó;
- ☐ írásvetítő/projektor;
- ☐ oktatási segédeszközök, szemléltető eszközök a tanterv szerint;
- ☐ számítógép legalább 1 db.

c) természettudományi szaktanterem

- ☐ vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással) - három tanulónként 1 db;
- ☐ elszívóberendezés - tantermenként 1 db;
- ☐ vegyszerálló mosogató - két asztalonként 1 db;
- ☐ fali mosogató - tantermenként 1 db;
- ☐ poroltó 1 db;
- ☐ mentőláda 1 db;
- ☐ eszköz- és vegyszerszekrény – 2 db;
- ☐ méregszekrény (zárható) – 1 db;
- ☐ eszközszállító tolókocsi - tantermenként 1 db;
- ☐ törpefeszültségű csatlakozások - tanulóasztalonként 1 db;
- ☐ a tanterv szerinti demonstrációs eszközök, oktatási segédeszközök, tanuló kísérleti eszközök, szemléltető táblák, segédtáblák;
- ☐ telepített projektor;
- ☐ számítógép – legalább 1 db.

f) rajz szaktanterem (előadóterem)

- ☐ rajzasztal (rajzbak, és tábla) - tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely;
- ☐ tárgyasztal (állítható) 2 db;
- ☐ telepített projektor és vetítövászón;
- ☐ mobil lámpa (reflektor) – 2 db;
- ☐ vízcsap (falikút) – 2 db;

- ☐ szemléltető eszközök, anyagok, oktatási segédeszközök a tanterv szerint;
- ☐ számítógép – legalább 1 db.

III.4. A tornaterem felszerelése:

- ☐ kislabdák, labdák;
- ☐ tornaszőnyegek;
- ☐ tornapadok;
- ☐ zsámolyok;
- ☐ bordásfalak;
- ☐ mászókötelek;
- ☐ gumikötelek, ugrókötelek;
- ☐ medicinlabdák;
- ☐ stopper;
- ☐ kiegészítő tornakészlet;
- ☐ egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések;
- ☐ a tantervben szereplő sportágakhoz szükséges eszközök;
- ☐ kapuk, kosarak.

III.5. A nevelő-oktató munkát segítő eszközök

A tantervben szereplő követelmények teljesítéséhez az iskolának rendelkeznie kell a korszerű, az oktatás hatékonyságát segítő, szemléltető, a tanulói munkáltatást segítő eszközökkel. Ezek jellege tantárgyanként eltérő, ezért a legjellemzőbbeket felsoroljuk:

- ☐ magyar nyelv és irodalom: szemléltető táblák, lexikonok, könyvek, enciklopédiák, helyesírási útmutatók, az oktatást segítő szoftverek (szövegszerkesztők);
- ☐ történelem: térképek, szemléltető táblák, lexikonok, könyvek, enciklopédiák, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ idegen nyelv: helyzeteket bemutató és egyéb szemléltető táblák, szótárak, hanganyagok, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ matematika: szemléltető eszközök (pl. testek, síkidomok), táblák; táblai vonalzókészlet, feladatgyűjtemények, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ földrajz: térképek, modellek, szemléltető táblák, videofilmek, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ biológia: modellek, metszetek, mikroszkópok, tanulókísérleti eszközök, szemléltető táblák, videofilmek, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ kémia: modellek, demonstrációs eszközök, vegyszerek, laboratóriumi eszközök, tanulókísérleti eszközök, szemléltető táblák, videofilmek, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ fizika: demonstrációs eszközök, tanulókísérleti eszközök, szemléltető táblák, videofilmek, az oktatást segítő szoftverek;
- ☐ rajz: videofilmek, szemléltető táblák, reprodukciók, diaképek, az oktatást segítő szoftverek (rajzszerkesztők).

nem tantárgyhoz köthető eszközök: udvari játékok, sportszerek.

IV. számú melléklet – Tantervek – az iskola helyi tanterve az Oktatási Hivatal által kiadott, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára” című dokumentumot veszi alapul

A helyi tantervet terjedelmi okból kizárólag elektronikus formában mellékeljük feliratozott és keltezéssel ellátott CD-n. A CD elektronikus formában tartalmazza a Kerettanterv anyagát, tantárgyanként a helyi kiegészítésekkel, továbbá az állampolgári ismeretek tantervét és követelményrendszerét. A művészeti tárgyakból azokat a célokat, tartalmakat és követelményeket, amelyeket a felhasznált órakeret és tantárgyi struktúra mellett meg tudunk valósítani.

V. számú melléklet – Osztályozó és javító vizsgák évfolyamonkénti tantárgyi témakörei

V.1. Magyar nyelv és irodalom

9. évfolyam:

Irodalom:

1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom
2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia
3. A görög epika
4. Görög líra
5. Görög dráma
6. A római líra irodalma
7. A római dráma irodalma
8. A Biblia
9. A középkor irodalma
10. A reneszánsz irodalma I.

Nyelvtan:

1. Kommunikáció – fogalma, tényezői és funkciói
2. A személyközi kommunikáció
3. A nem nyelvi jelek
4. A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói
5. A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre
6. Médiaműfajok
7. A nyelv mint jelrendszer
8. A nyelvi szintek
9. A magyar nyelv hangrendszere
10. A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag)
11. A magyar nyelv szófaji rendszere
12. Alapszófajok, mondatszók és viszonyszók
13. A szó szerkezetek (szintagmák)
14. A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai
15. Az egyszerű mondat
16. Az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók,
17. Az összetett mondat
18. Az alárendelő összetett mondatok
19. A mellérendelő összetett mondatok
20. A többszörösen összetett mondatok
21. Helyesírási alapelvek
22. Helyesírásunk rendszere, szabályai

10. évfolyam:

Irodalom:

1. A reformáció irodalma: Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert, Heltai Gáspár, Tinódi Lantos Sebestyén, Gyergyai Albert, Balassi Bálint, William Shakespeare
2. Színház és drámatörténet: William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet
3. A barokk és a rokokó irodalma (Pázmány Péter, Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen)
4. Felvilágosodás világirodalma (Jonathan Swift, Voltaire, Goethe, Robert Burns)
5. Felvilágosodás magyar irodalma (Csonkai Vitéz Mihály, Kazinczy Ferenc, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc)
6. Felvilágosodás színháza (Katona József: Bánk bán, Molière: Tartuffe vagy Fösvény)
7. Romantika világirodalma (George Byron, Sir Walter Scott, Edgar Allan Poe, Victor Hugo, Heine, Puskin, Mickiewicz)
8. Vörösmarty Mihály (Csongor és Tünde, líra)
9. Petőfi Sándor (A helység kalapácsa, Az apostol, líra)
10. Jókai Mór (Az aranyember, A tengerszem tündére, A huszti beteglátogatók)

Nyelvtan:

1. A szöveg fogalma, típusa, szerkezete
2. Szövegpragmatika
3. Az intertextualitás
4. Szövegfonetika és írásjelek
5. A stílus fogalma és kifejező ereje
6. Stílusrétegek
7. Stílusárnyalatok
8. Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés
9. Szóképek
10. Költői alakzatok

11. évfolyam

Irodalom:

Magyar irodalom:

1. Arany János pályaképe és balladáinak világa
2. Madách Imre pályaképe és drámaművésze
3. Mikszáth Kálmán pályaképe és epikus művészete
4. A 20. század első évtizedeinek magyar irodalma: Herczeg Ferenc, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Juhász Gyula, Tóth Árpád, Karinthy Frigyes

Világirodalom:

5. Realizmus az irodalomban és a képzőművészetben
6. A francia realizmus jellemzői és Stendhal
7. Az orosz realizmus világa: Gogol, Tolsztoj és Dosztojevszkij
8. A klasszikus modernség alkotói: Baudelaire, Verlaine, Rimbaud

Nyelvtan:

1. A nyelv és gondolkodás
2. A beszéd mint cselekvés
3. A nyelvtípusok
4. A nyelvcsaládok
5. A magyar nyelv eredete és rokonsága
6. A magyar nyelvtörténet korszakai
7. Nyelvemlékeink
8. A nyelv és társadalom viszonya
9. A csoport és rétegnyelvek
10. Nyelvjárásaink
11. Nyelvünk helyzete a határon túl

12. évfolyam:

Irodalom:

Világirodalom:

1. A modernizmus lírája: Apollinaire, T. S. Eliot
2. A modernizmus epikája: F. Kafka, Hrabal, G.G. Márquez
3. A modernizmus drámája B. Brecht, S. Beckett, Dürrenmatt,

Magyar irodalom:

4. A 20. század magyar lírája: József Attila, Kányádi Sándor, Weöres Sándor, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós
5. A 20. század magyar epikája: Örkény István, Szabó Magda, Krúdy Gyula, Szabó Dezső,
6. Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból: Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos, Nagy László, Pilinszky János
7. A 20. századi történelem az irodalomban: Trianon, világháborúk, holokauszt, kommunista diktatúra, 1956
8. Metszetek a kortárs magyar irodalomból: Tóth Krisztina, Varró Dániel

Nyelvtan:

1. Retorika: A szóbeli beszéd, Az érvelés, A kulturált vita, A manipuláció eszközei
2. Pragmatika: A nyelv működése, A társalgás udvarias formái
3. Nyelvtörténet: A nyelv változása, A nyelvrokonság, Nyelvm emlékek
4. Általános nyelvi ismeretek: Nyelv és gondolkodás, Nyelvtípusok
5. A magyar nyelv rendszere: hangtan, mondattan
6. Szöveg és kommunikáció
7. Stilisztika: stílus eszközök, stílusrétegek

V.2. Angol nyelv

9. évfolyam

Nyelvi elemek, struktúrák

- Egyszerű és folyamatos jelen idő
- Egyszerű és folyamatos múlt idő
- Befejezett jelen és múlt idő
- Modális igék
- Függő beszéd
- Összehasonlítás
- Jövő idő
- Szenvedő szerkezet
- Feltételes mondatok
- Folyamatos befejezett jelen idő
- Utókérdések
- Visszaható névmások

Témakör

- Fiatalok szokásai
- Élmények
- Kirándulások
- Családi élet, ünnepek, szokások
- Segítségkérés
- Szórakozás
- A munka világa
- Életmód

10. évfolyam

Nyelvi elemek, struktúrák

- Egyszerű és folyamatos jelen idő
- Összehasonlítás
- Statikus igék
- Megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- Egyszerű és folyamatos múlt idő
- Egyszerű és folyamatos befejezett múlt idő
- used to/ would/ was, were going to szerkezetek
- Egyszerű és folyamatos befejezett jelen idő
- Vonatkozó mellékmondatok
- should, ought to, had better
- Jövő idők, időhatározói mellékmondatok
- Feltételes mondatok, Típus:0,1,2
- must, have to, need

Témakör

- Kapcsolatok, család, barátok
- Kommunikáció, tinédzserkor problémái
- Életmód
- Utazás, nyaralás
- Földrajz
- Történelem
- Karrierválasztás, diákmunka
- Iskola és nyelvtanulás
- Találmányok, kísérletek
- Közlekedés

11. évfolyam

Nyelvi elemek, struktúrák

- Főnévi igenevek, -ing-es alakú igék
- may, might, could modális igék
- must, can't modális igék
- Utókérdések
- Szenvedő szerkezet
- Függő beszéd
- Eredményhatározói mellékmondatok
- Feltételes múlt
- Műveltetés

Témakör

- Szórakozás, hobbi, mozi, színház, múzeum, film, kalandpark
- Környezet, szennyezés és védelem
- Ökoturizmus
- Állatok
- Természeti katasztrófák
- Egészségügy, egészségügyi problémák, balesetek
- Fitnesz, sport
- Táplálkozás, vegetáriánus életmód
- Álmod
- Reklámok
- Vásárlás
- Média
- Élet a városban/ vidéken

12. évfolyam

Nyelvi elemek, struktúrák

- Cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous
- Függő beszéd: reporting verbs
- Műveltetés kifejezése: causative
- Szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however...)
- Inverzió: inversion
- Visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself...)

Témakör

- Személyes témák és szituációk: megjelenés és emberi tulajdonság jellemzése
- Otthon
- Oktatás, tantárgyak, tanárok jellemzése, iskolai bántalmazás
- Vásárlási szokások, reklámok és reklamációk
- Művészet
- Sport, egészség
- Közvetlen környezeti és természeti témák és szituációk
- Utazás, turizmus
- Közéleti témák és szituációk, szórakozás
- Célnyelvi vonatkozások
- Interkulturális, országismereti témák és szituációk
- Aktuális témák
- Tudomány és technológia, kommunikáció
- Az emberek és a társadalom
- Gazdaság
- A munka világa

V.3.1. Német nyelv

9. évfolyam:

1. Bemutatkozás
2. Család
3. Napirend
4. Iskola
5. Születésnap
6. Személyi adatok
7. Igeragozás
8. Névelőragozás
9. AKKUSATIV-tárgyas eset
10. Mondatalkotás

11. évfolyam:

1. Passzív
2. Zu + Infinitiv
3. Melléknévragozás
4. Szabadidő
5. Ünnepek
6. Vásárlás
7. GENTIV-birtokos eset
8. Összetett mondatok
9. Mellékmondati szórend
10. Ételrendelés étteremben

10. évfolyam:

1. DATIV-részes eset
2. Iskola
3. Lakóhely
4. Lakás, berendezés
5. Elöljárószavak
6. Vonzatos igék
7. Tulajdonságok (külső-belső)
8. Személyek leírása
9. Étkezés
10. Időjárás

12. évfolyam:

1. Környezetvédelem
2. Oktatás, képzés
3. Jövőkép
4. Hétköznapijaink
5. A kultúra világa
6. Szolgáltatások
7. Online vásárlás
8. Országismeret
9. Ünnepek

V.3.2. Francia nyelv

9. évfolyam:

Téma:

1. Bemutakozás
2. Közlekedés a városban
3. Család
4. Meghívás, elutasítás
5. Pique-nique
6. Idő, óra,
7. Kedvenc időtöltés
8. Utazás – utazás szervezése
9. Ajándékozás
10. Számok

Nyelvtan:

1. névelők
2. (határozott, határozatlan)
3. birtoklás
4. tagadás
5. előjárószavak
6. birtokos determináns
7. visszaható igék
8. közeljövő
9. felszólító mód
10. mutató determináns
11. kérdő determináns
12. múlt idő

10. évfolyam:

Téma:

1. Ismerkedés
2. Munka
3. Szórakozás
4. Sportolás
5. Szállás
6. Barátok
7. Főzés
8. Tanulmányok
9. Szabadidő tevékenység
10. Vásárlás

Nyelvtan:

1. imparfait
2. vonatkozó névmás
3. y, en – névmás
4. mennyiség kifejezései
5. függőbeszéd
6. személyes névmások: tárgyi, határozói
7. jövő idő
8. korlátozás
9. kiemelés
10. múlt idő

11. évfolyam:

Téma:

1. A sajtó
2. Formában maradni
3. Ismerkedés a francia szociális rendszerrel
4. Testrészek
5. Betegségek
6. Szórakozás
7. Ünnepek
8. Étteremben
9. Franciaország
10. Kultúra (mozi, színház, koncert)

Nyelvtan:

1. passif
2. particip passé egyeztetése
3. pronom relatif
4. ok kifejezései
5. kérdő névmás
6. mutató névmás
7. összehasonlítás
8. jövő idő
9. feltételes mód
10. subjonctif
11. plus que parfait

12. évfolyam:

Téma:

1. Tiltás
2. Szokások és szabályok
3. Tanulás
4. Technikai eszközök a környezetünkben
5. Utazás
6. Időjárás, klíma
7. Tradíciók – hagyományok
8. Előítélet, sztereotípiák
9. A munka világa

Nyelvtan:

1. birtokos névmás
2. személytelen szerkezetek
3. műveltetés
4. időhatározók
5. múlt idők
6. függőbeszéd múlt idő
7. gérondif
8. igenevek
9. levélírás

V.4. Matematika

9. évfolyam:

1. Halmazok és halmazműveletek
2. Logikai szita-formula (Halmazok számossága)
3. Kombinatorika (permutáció, kombináció és variáció)
4. Műveletek polinomokkal (alpműveletek, összevonás, nevezetes szorzatok)
5. A szorzattá alakítás módszerei (kiemelés, csoportosítás, nevezetes szorzat alapján)
6. Algebrai törtek (egyszerűsítés és műveletvégzés)
7. Függvények ábrázolása és jellemzése (lineáris, parabola, abszolút-érték, négyzetgyök, hiperbola)
8. Nevezetes szögtartományok és szögpárok
9. Háromszögek (nevezetes pontjai és vonalai, Pithagorasz-tétel, Thalesz-tétel)
10. Négyszögek (speciális négyszögek tulajdonságai)
11. Sokszögek (átlók száma, belső szögek összege, szabályos sokszögek külső- és belső szögei)
12. Kerület- és területszámítás
13. Elsőfokú egyenletek (mérleg-elv, szöveges feladatok)
14. Elsőfokú egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek
15. Egybevágósági transzformációk (tükrözés, forgatás, eltolás)

10. évfolyam:

1. A négyzetgyök (hatványozási és négyzetgyökös azonosságok)
2. Az n -edik gyök
3. Másodfokú egyenletek (megoldóképlet, megoldások száma, Viète-formulák)
4. Másodfokú egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek
5. Másodfokúra visszavezethető egyenletek
6. A hasonlóság (hasonlósági arány, háromszögek hasonlóságának alapesetei)
7. Hasonlóság derékszögű háromszögekben (magasságtétel, befogótétel)
8. Hasonló alakzatok területe és térfogata
9. Matematikai logika
10. Valószínűségszámítási alapfeladatok

11. évfolyam:

1. Hatványozási és gyökös azonosságok
2. Az exponenciális függvény
3. Exponenciális egyenletek
4. Exponenciális egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek
5. A logaritmus fogalma és azonosságai
6. Logaritmusos egyenletek
7. Számelmélet (oszthatósági szabályok, prímtényezős felbontás, számrendszerek)
8. Szinusztétel és koszinusztétel
9. Szögfüggvények ábrázolása és tulajdonságai
10. Egyszerű trigonometrikus egyenletek
11. Vektorműveletek a koordináta-rendszerben (összeadás, kivonás, szorzás skalárral, skaláris szorzás)
12. Szakaszhossza és osztópontjai
13. Az egyenes egyenletei
14. Egyenesekkel kapcsolatos feladatok (egyenesek metszéspontja, pont és egyenes távolsága)
15. A kör egyenlete
16. Statisztikai alapfogalmak (átlag, módusz, medián, szórás, kvartilisek)
17. Diagrammok ábrázolása és hibái (oszlop-, kör-, box-plot diagrammok)

12. évfolyam:

1. Számítási sorozatok
2. Mértani sorozatok
3. Pénzügyi számítások (kamatos kamat, hitel és törlesztés)
4. Tételek kölcsönös helyzete (alakzatok távolsága, alakzatok bezárt szöge)
5. Hasábszerű testek (kocka, téglalap, hasáb, henger)
6. Gúlaszerű testek (gúla és kúp)
7. Csonka testek (Csonkagúla és csonkakúp)
8. A gömb
9. Érettségi felkészítő feladatok a 4 év minden témaköréből

V.5. Történelem

9. évfolyam:

- A kiteljesedett demokrácia Athénban
- A köztársaság kialakulása, működése az ókori Rómában
- Vallások az ókorban
- Gazdasági változások a középkori Európában
- A középkori város és céhes ipar
- A magyarok vándorlása, honfoglalás, államalapítás
- IV. Béla és a tatárjárás
- Az Anjouk
- Luxemburgi Zsigmond és a Hunyadiak
- Életmód és mindennapok a középkori Magyarországon

10. évfolyam:

- Nagy földrajzi felfedezések kiváltó okai, a felfedezők, a felfedezések hatásai
- Az angol alkotmányos királyság és az abszolutizmus Franciaországban
- A francia forradalom és Napóleon
- Az ipari forradalom
- Politikai eszméáramlatok a XIX. században
- Mohácsi csata, Magyarország három részre szakadása
- A három részre szakadt Magyarország
- A török kiűzése, a Rákóczi-szabadságharc
- Magyarország népessége, társadalma a XVIII. században
- Reformkor, Gróf Széchenyi István és Kossuth Lajos politikai pályája
- Forradalom és szabadságharc

11. évfolyam:

- Az olasz és a német egység
- Második ipari forradalom, gazdasági és társadalmi változások a 19. század második felében
- Szövetségi rendszerek kialakulása
- A kiegyezéshez vezető út és a kiegyezés
- A dualizmus kori gazdaság és társadalom
- Az I. világháború
- Magyarország az I. világháborúban, az őszirózsás forradalom, Tanácsköztársaság és a trianoni béke
- Társadalmi változások és életmód a két világháború közti Magyarországon
- A diktatúrák a két világháború között (fasizmus, náciizmus, kommunizmus)
- Magyarország a második világháborúban

12. évfolyam:

- A szuperhatalmak szembenállása
- Magyarország 1945 után és a kommunizmus hatalomra jutása
- Mindennapi élet a Rákosi-diktatúra idején
- Az Európai Unió és a globalizáció kiteljesedése
- Kommunista diktatúrák bukása, a Szovjetunió felbomlása
- 1956-os forradalom és a megtorlás
- Élet a legvidámabb barakkban
- Rendszerváltoztatás, demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon
- Alkotmány, törvényalkotás, politikai rendszerek és államformák
- A demokratikus Magyarország és a magyar állam működése

V.6. Fizika

9. évfolyam:

- Fizikai mértékegységek (SI-mértékegységrendszer, prefixumok)
- Az egyenes vonalú egyenletes mozgás
- Az egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás
- A szabadesés
- Az egyenletes körmozgás
- A bolygómozgás (Kepler-törvények)
- Newton-törvények
- Nevezetes erőtvények (lineáris erőtvény, súrlódási erő)
- Munka és energia
- Az energiamegmaradás törvénye
- A teljesítmény
- Hőtani alapfogalmak és hőmérsékleti skálák
- A hőtágulás
- Gázok állapotváltozásai (izobár, izochor, izoterm)
- Gázok belső energiája
- Halmazállapotváltozások

10. évfolyam

- Elektrosztatikai alapfogalmak (Coulomb-törvény)
- Az elektromos tér és jellemzése
- Fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása
- Elektromos vezetés a különböző közegekben
- A mágneses mező
- Elektromágneses jelenségek
- Az elektromágneses indukció fajtái (mozgási-, nyugalmi- és önindukció)
- Váltakozó áramú áramkörök
- A transzformátor
- Elektromos balesetvédelem
- Rezgések leírása (Harmonikus rezgőmozgás és annak kapcsolata a körmozgással)
- Hullámok fajtái és leírása
- A hullámok viselkedése két közeg határán
- A fény, mint elektromágneses hullám
- Fénytörés és visszaverődés
- Optikai képszerkesztések (tükrök és lencsék képalkotása)
- A fényelektromos jelenség
- Atommodellek
- Kvantummechanikai atommodell
- Atommag és kötési energia
- A radioaktivitás
- Magfúzió és maghasadás
- Az atomenergia felhasználási lehetőségei (békés, háborús, stb.)
- Csillagászati alapfogalmak
- A nap energiatermelése

V.7. Kémia

9. évfolyam:

- Az atom szerkezete, atommag, elektronburok
- 2.Kémiai kötések, kovalens, ionos, fémes
- Molekulák alakja, polaritása, másodrendű kötések
- Anyagi halmazok, halmazállapotok
- Oldhatóság, oldatok
- Kémiai reakciók energiaváltozásai
- Kémiai egyensúly
- Sav-bázis reakciók, pH, kémhatás
- Redoxi reakciók
- Elektrokémia
- Szervetlen kémia

10. évfolyam

- Telített, nyílt láncú szénhidrogének, kőolaj, földgáz
- Telítetlen, nyílt láncú szénhidrogének, alkének, alkinek, aromások
- Hidroxivegyületek
- Éterek, aldehidek, ketonok
- 5.Karbonsavak, észterek, zsírok, olajok
- Szénhidrátok
- Aminok, amidok
- Aminosavak, fehérjék
- DNS, RNS

V.8. Biológia

9. évfolyam

1. A biológiai laboratórium
 - a. fény- és elektronmikroszkópia
 - b. mérés technika (különösen: fluorimetria)
 - c. kísérlettervezés sarokpontjai, biometria
2. Vírusok
 - a. élőlény határán
 - b. típusok szerkezet szerint
 - c. típusok örökítőanyag szerint
 - d. élelciklus
3. Egysejtűek szerkezete és élettana
 - a. prokarióták szerkezete
 - b. eukarióták szerkezete
 - c. anyagforgalom
 - d. szaporodás
4. Mikroszkopikus élőlények használatáról
 - a. növényi és állati kórokozók
 - b. járványtan és védekezés
 - c. fermentáció
5. Többsejtű sejttan
 - a. sejt kapcsolatok
 - b. specializáció
6. Növényi és gomba szövet- és élettan
 - a. anyagforgalom
 - b. sejt és sejttal együttműködése
 - c. szövettani metszetek
 - d. növények vegetatív és generatív működése
 - e. gombák vegetatív és generatív működése
7. Állati szövet- és élettan
 - a. anyagforgalom
 - b. sejt kapcsolatok
 - c. szövettani metszetek
 - d. fontosabb állatcsoportok vegetatív és generatív működése
8. Az élővilág rendszere
 - a. a rendszerezés története
 - b. fontosabb rendszertani csoportok
 - c. a rendszertan kutatása napjainkban

9. Öröklődés, mutáció, szelekció: evolúció

- a. az evolúció fogalma és feltételei
- b. fajképződés

10. Az életközösség

- a. az életközösségek szintjei
- b. populációdinamikák
- c. szigetelmélet

10. évfolyam

1. Az ember szervezete és élettana

- a. csontok, ízületek, izmok
- b. bőr és függelékei
- c. tápcsatorna és tápanyag-feldolgozás
- d. keringés és légzés
- e. idegrendszer, hormonális szabályozás
- f. az immunrendszer

2. Az ember betegségei

- a. vírusos fertőzések
- b. bakteriális fertőzések
- c. eukarióta okozta kórok
- d. paraziták
- e. veleszületett betegségek
- f. hiánybetegségek

3. Biokémia és vizsgálómódszerei

- a. DNS, RNS, fehérje
- b. fehérjeszintézis
- c. energiatermelő folyamatok
- d. DNS, fehérje kimutatása

4. Biotechnológia, molekuláris technikák

- a. génmódosítás
- b. genom szekvenálás
- c. epigenetika
- d. PCR

5. Az öröklődés szabályai

- a. a mendeli szabályok
- b. populációgenetika
- c. *in silico* szimulációk

6. A bioszféra és a fenntarthatóság

- a. természetes környezetünk változatossága
- b. környezetvédelem

V.9. Földrajz

9. évfolyam:

- Kozmikus környezetünk
- A Föld és a Hold
- Tájékozódás időben és térben
- A közetburok földrajza
- A légkör földrajza
- A vízburok földrajza
- A felszíni formák kialakulása, belső és külső erők
- Éghajlati és földrajzi övezetesség
- Társadalmi folyamatok a 21. században
- A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

10. osztály:

- Európa földrajza és az Európai Unió szerepe a világgazdaságban
- Magyarország és a Kárpát-medence a 21. században
- Az észak-amerikai gazdasági erőter
- A kelet-ázsiai gazdasági erőter
- A kőolajjal rendelkező országok világgazdasági szerepe
- A latin-amerikai országok földrajza
- A világgazdaság periferián lévő térségei
- A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepe
- A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
- Globális kihívások és a fenntartható jövő kérdései

V.10. Ének-zene

9. évfolyam:

- Kodály Zoltán és a magyar népzene kutatás
- Népi hangszereink
- Az ókori görögök zenéje
- A gregorián és Gergely pápa
- A reneszánsz megjelenése a zenében
- Johann Sebastian Bach élete és a Brandenburgi verseny
- Vivaldi élete és a Négy évszak
- Purcell és a barokk opera
- Mozart élete és a Varázsfuvola
- Haydn és az Eszterházyak
- Beethoven élete és zongoraszonátái (Waldstein és Holdfény)

10. évfolyam:

- A romantika a zenében
- Schubert és Schumann
- Az Operaház fantomja- a műfaj történelmi háttere, története
- Erkel és a magyar opera
- Chopin, Brahms élete, művei a magyar zenével való kapcsolata
- Muszorgszkij és az orosz romantika, Borisz Godunov c. operája
- Puccini és az olasz opera a XX.században, Tosca c.operája
- Erkel Ferenc élete és a Bánk bán
- Liszt Ferenc élete és egyházi művei, Via Crucis
- A századforduló francia zenéje és a XX.század zenéje- Orff élete és művei (korszakról is kell írni)
- Kodály élete és a Hány János

V.11. Vizuális kultúra

Elméleti témák:

9. évfolyam

- Tónus fogalma,
- Tónuskontraszt
- Színelmélet – színek felépítése (alapszínek és elsődleges kevert színek)
- Színhőmérséklet

Reklámgrafikai ismeretek –(plakát kifejező eszközei)

- Animáció fogalma, fázisrajz
- Piktogram

10. évfolyam

- Tónus – színárnyalatok, valőr
- Egy- és két-iránypontos perspektíva
- Axonometria alapjai
- Színelmélet: komplementer színek, színegyensúly, színharmónia
- Színek hangulati értéke és pszichés hatása
- Forgalókönyv, képregény szabályai
- Betűírás, kép és írott szöveg viszonya

A vizsga két részből áll.

A tanuló előzetesen készítsen egy **színes rajzot**! 9 évfolyamon teljesen kötetlen a téma és a technika.

A 10 évfolyamon kötetlen a technika és szabadon választott a téma, de tartalmaznia kell egy emberalakot, (vagy annak egy részletét), vagy olyan munkának kell lennie, amiben kép és szöveg (felirat) együtt jelenik meg (pl. plakát, könyv-, vagy cd borító, esetleg képregény részlet stb).

A vizsgán a leadott előzetes munka mellett helyben kell készítenie egy szerkezeti- és egy tónusos tanulmányrajzot beállított modell alapján.

A beállítás a 9 évfolyam egy forgástest és két természeti forma (gyümölcs); 10 évfolyam forgástest, szögletes tárgy és egy természeti forma együttese. A szerkezeti rajzon érzékeltnie kell a 3 tárgy térbeli viszonyát, a tónusos tanulmányban a fény és árnyék viszonyokat. A feladatra 20 + 40 perc áll a vizsgázó rendelkezésére.

V.12. Digitális kultúra

9. évfolyam:

- A szövegszerkesztő használata
- Az adatok áttekinthető elrendezése
- Képek, ábrák beillesztése
- Körlevélkészítés
- Stílusok, tartalomjegyzék
- A pixelgrafika alapfogalmai, szerkesztő-programjai (GIMP)
- A grafikai felhasználói felület, kijelölések, alakzatok készítése
- Vektorgrafikai szerkesztőprogramok (INKSCAPE)
- Felhasználói felület, alakzatok, igazítás, elrendezés
- Unió, metszet, különbség
- Mobiltechnológia, mobileszköz fogalma
- Weblap készítés, HTML 5 nyelv segítségével
- Stíluslapok, CSS használata
- Táblázatkezelés alapjai, képletek, függvények, diagramkészítés
- Mi az a programozás? Első programjaink

10. évfolyam:

- A táblázatkezelés-ismeretek áttekinthetése, rendszerezése, keresőfüggvények
- Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása.
- Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése
- Függvények használata, paraméterezése.
- Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Adatok keresése

- Az online kommunikáció jellemzői
- Az online közösségek szerepe, működése
- Mi az a programozás? Első programjaink
- Változók, kiíratás, adat bekérése
- Elágazások, ciklusok és listák
- Az információs társadalom, e-világ

11. évfolyam

- Nagy dokumentumok hatékony szerkesztése
- Korrektúra véleményezés
- Dokumentumok összehasonlítása
- Táblázatkezelés alapjai, képletek, függvények, diagramkészítés
- Matematikai és pénzügyi függvények
- Nagy adathalmazok kezelése
- Feltételtől függő számítások
- Az adatbázis-kezelés fogalmai
- Adatbázis a számítógépen, adatok importálása
- Információ kinyerése adattáblákból
- Logikai műveletek lekérdezésekben
- Adatok több táblából
- Számított értékek
- Aggregáló függvények
- Segédlekérdezések
- Jelentések, űrlapok
- Algoritmizálás, formális nyelv használata
- Szekvenciák, elágazások és feltételes ciklus
- Típusalgoritmusok
- Összetett típusalgoritmusok a gyakorlatban

V.13. Testnevelés

9. évfolyam:

Atlétika:

- távolugrás
- kislabda hajítás nekifutással
- magasugrás
- 60 m futás

Sportjátékok:

- sportági technikák
- taktikai elemek

Erőnléti gyakorlatok:

- fekvőtámaszban karhajlítás, nyújtás
- felülés
- kötélmászás

10. évfolyam:

Atlétika:

- távolugrás
- súlylökés
- magasugrás
- 60 m futás

Sportjátékok:

- sportági technikák
- taktikai elemek

Torna:

- szekrényugrás
- fejállás
- gurulóátfordulások
- kézállás

11. évfolyam:

Atlétika:

- kislabdadobás
- távolugrás
- szekrényugrás
- 60 m futás
- 2000m

Sportjátékok:

- sportági technikák
- taktikai elemek

Torna:

- mérlegállás
- fejen átfordulás
- szekrény guggoló átu grás

12. évfolyam:

Atlétika:

- súlylökés
- helyből távolugrás
- ingafutás
- 60 m futás
- 2000m

Sportjátékok:

- sportági technikák
- taktikai elemek

Torna:

- fejállás
- kézállás
- gurulóátfordulások

V.14. Belügyi rendészeti ismeretek

9. évfolyam

A rendészet alapjai

- A rendészet, rendvédelmi szervek
- Az egyes rendvédelmi szervek általános jellemzése
- A rendvédelmi szervek kialakulása

A rendvédelmi szervek szakmai tevékenysége

- A szakmai tevékenység területei, az egyes szervek működése és irányítása
- Intézkedések és kényszerítő eszközök
- A katasztrófák felosztása
- Együttműködés, kapcsolatok és szolgálati tevékenységek

10. évfolyam

A rendvédelmi szervek funkcionális tevékenysége

- A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység
- Szolgálati összefüggő jogok és köteleességek
- A környezet-, munka- és egészségvédelem
- A szolgálati érintkezés
- Az alaki magatartás

Tereptan

- A tereptan alapjai
- A terepen történő tájékozódás

A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés

- A jogellenes cselekmények
- Szabálysértési alapismeretek
- Bűncselekményi alapismeretek
- Az elkövető és az áldozat
- Az egyes bűncselekmény típusok kriminológiai jellemzői
- Nyomozási alapismeretek

V.15. Közigazgatási ismeretek

9. évfolyam

- Az állam fogalma és nemzetpolitika.
- Az állampolgárság fogalma.
- Állampolgári jogok és kötelezettségek.
- Információbiztonság és adatvédelem.
- Magyarország az Európai Unióban

10. évfolyam

- Mindennapi életünk kapcsolata a közigazgatással
- A munkavállalás és az ahhoz kapcsolódó ügyintézés
- A vállalkozás indításának feltételei és az ahhoz kapcsolódó feladatok
- Adózás és foglalkoztatás a vállalkozásban
- Az állami költségvetés működésének alapelvei
- Az egyes adónemek fogalma, funkciója
- A rendvédelmi szervek típusai,
- Civil szervezetek rendszere és funkciói
- Civil szervezetek együttműködése az állammal és a közzszolgálattal

V.16. Állampolgári ismeretek

- A család, a családi szocializáció
- A család gazdálkodása és pénzügyei
- Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
- Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
- A magyar állam intézményei
- Az állam gazdasági szerepvállalása
- A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
- Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
- Bankrendszer, hitelfelvétel
- Vállalkozás és vállalat

V.17. Művészettörténet

11. évfolyam:

- Művészetek születése – barlangrajzok és „Vénuszok”
- Az egyiptomi építészet és a halottkultusz
- Az egyiptomi ábrázolás szabályai
- A görög-római mitológia jellegzetes alakjai
- A görög emberábrázolás és a kontraposzt fogalma
- Róma építésze – térszervezés (mikro és makro környezet)
- A keresztény mitológia alaptörténetei
- A görög, római, román és a gótikus fedésmódok – boltozások típusai
- A román templom – Ják és Lébény
- A gótikus katedrálisok és a hazai gótika (Zsámbék, Velemér, Bélapátfalva)

12. évfolyam:

- A reneszánsz építészet jellemző jegyei
- A vonal, a szín és a levegőperspektíva (Leonardo és Raffaello)
- Barokk és reneszánsz kompozíciós sémák (nyugalom és feszültség)
- A barokk épületek térszervezése – (axis és homlokzat, Fertőd, Gödöllő)
- Vonal és szín versengése a klasszicista és a romantikus festészetben (Ingres és Delacroix)
- A társadalmi viszonyok, mint művészeti téma – a realizmus és Munkácsy Mihály
- A plain air és a Nagybányai iskola
- Impresszionista és posztimpresszionista festészet
- A historizáló építészet és a szecesszió (Bp. arculata)
- Modern irányzatok és a „nyolcak”

V.18. Médiaismeret

- A média fogalma, értelmezésének koronkénti változása
- Nyomtatott és elektronikus média
- A Nyomtatott média műfajai
- Közmédia
- Az újságírás etikai kérdései
- Médiatörténet – a fotó és a film kialakulása
- A filmművészet története
- A Film műfajai és jellegzetességei
- A televíziózás társadalmi szerepe
- Médiatörténet – a világháló